PAZAR
10 MAYIS 193
6 ncı sene, No 1882
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt Mebusu MAHMUT

BUGÜN

2 nci sahifede:
1— Yolcu mektupları
2— Son ve harici haberler
3 üncü sahifede:
1— Zahire borsasının masrafları yarı yarıya indiriliyor
2— Hafızasızlık fena şey.
3— Buğday muvaridatı son günlerde azaldı.
4— Sivil memurların mecburi hizmetleri.
4 üncü sahifede:
1— Felek.
2— Roman
5 inci sahifede:
Halk ve Esnaf

Müstakiller de hükûmete itimat reyi verdiler..

Manevî gıda

İktısadî zaruretlerin tazyiki ne dereceyi bulursa bulsun, çocuklarımıza manevî gıdayı, ilim ve fikir gıdasını vermekten hiç bir sebeple geri kalamayız. Beynelmilel münasebetlerde müsavi bir vaziyet ve hak sahibi olmak, her meselede sesimizi işittirmek istiyoruz. Şeref ve istiklâl ile yaşayan bir millet için bundan tabiî bir hak ve dilek olmaz. Ancak dilediğimiz bu hak ve vaziyetlerin netice ve zaruretlerini de unutmamak mecburiyetindeyiz. Bunların başında ilmî, fikrî ve ahlâkî seviyemizi yükseltmek vardır. Zira: Yeni hayatta milletlerin kudret ve kabiliyetlerinin en doğru ölçüsü, terbiye ve seciyeleridir.

Kültür ve umumî seviye mevzuunda bilhassa komşularımızı göz önünde bulundurmak mecburiyetindeyiz. Eğer Türk vatandaşlarının irfan seviyesi, kendilerile büyük sulh ve medeniyet ideali etrafında teşriki mesaiye karar verdiğimiz Balkan milletlerinin dununda olursa haklarımızı ve gayelerimizi müdafaada pek çok müşkülâta uğrarız. Bulgaristanın Maarif ve fikir sahasındaki faaliyetini bu sütunlarda bir vesile ile tetkik etmiştik. Üç gün evvel bir Yunan meb'usu, bize Yunanistanın Maarif ve manevî gıda mesaisi hakkında rakamlara müstenit bazı malûmat vermiştir:

Nüfusu altı buçuk milyona yakın olan Yunanistanda bugün (800,000)) sekiz yüz bin çocuk okumaktadır. On ile on dört yaşındaki çocuklar içinde okuyup yazmayanların sayısı, ancak yüzde yirmiyi buluyor. Maarife tahsis edilen para, iki buçuk milyon sterlindir.

Acaba pek dar ve sıkışık olduğunu bildiğimiz 931 bütçesinden Maarifimizin ihtiyaçlarını kısmen olsun tatmin edebilecek bir para ayırmak mümkün olacak mı? Bütçenin vaziyeti henüz tesbit edilmediği için şimdiden hüküm vermek mümkün olmuyor. Yalnız bir nokta ile müteselliyiz ki, o da Gazi Hazretlerinin intihap münasebetile neşrettiği beyannamelerinde Maarif cephesinde hususî bir faaliyet sarfedileceğini tepşir etmesidir.

Gazi diyor ki: "**Maarifi, bugüne nisbetle fazla çocuk okutacak basit bir program altında ileriye götürmeyi mühim görüyoruz. Fikrî olduğu gibi, bedenî inkişafada çok ehemmiyet veririz. Bilhassa millî seciyeyi derin tarihimizin ilham ettiği yüksek derecelere çıkarmak heyecanla takip ettiğimiz büyük emellerimizdendir.**"

Maarif ve terbiye usullerinde seciyeyi bilgiden üstün tutan milletler, mutlaka yükselmişlerdir. Zamanımızda insanların kıymeti; okudukları kitapların, yazdıkları eserlerin sayısı ile değil, terbiye ve karakterlerinin seviyesile ölçülür. Derler ki, bir vahşiye bir kaç sene içinde bir çok şeyler, ilmin bir çok mevzuları öğretilebilir. Halbuki onu terbiye için ekseriya asırlar lâzım olur!.

Biz Türkler, en yüksek terbiye ve seciye esaslarını hariçten aramağa muhtaç değiliz. Onları tarihimizin derinliklerinden kolaylıkla çıkarabiliriz..

Şunu da unutmamalı ki; vatandaşların seviyesini yükseltmek, onlara manevî gıdalarını vermekle yalnız irfan cephemizi değil, memleketin iktısadî hayat ve kıymetini de kuvvetlendirmiş, yükseltmiş olacağız.

Siirt meb'usu
MAHMUT

Yeni Kabine Mecliste bazı tenkitlere cevap verdi..

Başvekil İsmet Paşa, kabinesinin icraat programını Millet vekilleri huzurunda okuyarak itimat reyi aldı

"Hükûmetimiz memleketimizin dahilî ve haricî bir sulh ve huzur havası içinde yaşamasına birinci derecede ehemmiyet atfeder."

"En büyük tedbir olarak bütçede tesarrufatı tasavvuru geçen âzami bir dereceye çıkardık. Bütçedeki tenakus 30 milyondan fazladır."

Müstakillerden Sırrı B. (İzmit) hükûmetin haricî ve dahilî siyasetini tenkit eder mahiyette bazı sözler söyledi. İnhisarlardan, malî kanunlardan idarî işlerden bahsetti..

ANKARA, 9 (Telefonla — C. H. Fırkasında hümmalı bir faaliyet başlamıştır. Bu faaliyet yalnız fırka kongresine hazırlık için değildir. Bugün içtima eden fırka grupunda da ayni hassasiyet ve heyecan gösterilmiştir. Esasen fırka müzakerelerinde azanın hiç bir kayda tabi olmaksızın istedikleri mevzular üzerinde tenkit ve münakaşa yapmaları mukarrer dir. Hükûmet erkânı fırkanın bu tenkitlerini memnuniyet ve dikkatle takip etmektedir. Bugünkü fırka grupunda hükûmetin beyannamesi üzerinde görüşülmüştür. İsmet Paşanın izahatını müteakıp söz alanlar arasında Refik Şevket (İzmir, Emin (Eskişehir), Akçoraoğlu Yusuf (İstanbul), Mazhar Müfit Aziz (Erzurum), Saraçoğlu Şükrü Byeler vardır. Hatipler, muhtelif mevzular üzerinde söz söylemişlerdir.

Bunlardan bazısı hükûmetin

SIRRI B. (İZMİT)

esasen takip ettiği tasarruf yolunda daha radikal yürünmesini kabul eylemişlerdir.

Bazı hatipler de hükûmetin beyannamesindeki bazı maddeler hakkında, daha ziyade tafsilât istemişlerdir.

Adliye vekili Yusuf Kemal, Hariciye vekili Tevfik Rüştü, Maliye vekili Abdülhalik Beyler istenen izahatı vermişlerdir. Neticede ittifak ile İsmet Paşaya itimat edilmesi fırkaca

Hafize Suzan H. ın kocası Fazıl B. ile beraber kaçtığı HİDAYET H.

[Tafsilâtı iç sahifelerimizde]

Mecliste müstakillerin dahi itimadına mazhar olan
BAŞVEKİL İSMET PŞ. HZ.

tekarrür etmiştir.

Meclisin içtimaı

ANKARA, 9 (Telefonla)— Millet Meclisi fırka grupunu takiben saat on altı buçukta Kâzım Paşanın riyasetinde toplandı. Geçen inikat ta tahlifleri yapılmayan meb'uslar tahlif edildi. Müteakıben intihap mazbatalarının müzakeresine geçildi. Reis mazbatalar arasında muallel olanlar vardır. Bunları tetkik için nizamnamemiz mucibince 30 azadan mürekkep bir encümen teşkili lâzımdır. Encümen kur'a çekmek suretile intihap edilecektir. Kur'a ile 30 aza intihap olundu. Bundan sonra İsmet Paşa ile Recep B.-in Malatya ve Kütahya meb'uslularına tercihan kabul ettiklerine ve Manisa ile Bordur müntehibisanilerine teşekkürü tazammun eden Meclis riyasetine takdim edilmiş tezkereleri okundu. Reis Kâzım Paşa sözü Başvekile verdi.

İşmet Paşa kürsüye çıktı ve elinde tuttuğu not kâğıtlarına bakarak kabinesinin programını okudu. Büyük meclisten itimat istedi.

İsmet Paşanın beyannamesi

Muhterem Efendiler;

Tasavvurlarını bildiğiniz ve icraatını tecrübe ettiğiniz bir hükûmetin içinde bulunduğumuz en son vaziyet üzerine düşündüklerimi huzurunuzda söylemek için müsaade istedim.

Hükûmetiniz memleketin dahilî ve haricî bir sulh ve huzur havası içinde yaşamasına birinci derecede ehemmiyet atfeder. Beynelmilel münasebatımızda da bize hâkim olan esasî fikir budur.

Türkiyenin sulh ve emniyet

Hriciye Vekili
TEVFİK RÜŞTÜ B.

havası içinde çalışmasını temin ve teshil edecek tedbirle-

(Devamı 6ıncı sahifede)

Istaubulda yeni teşkilât yapılacak..

Malmüdürleri vergi tahakkukatını yapacak, eytam ve eramil maaşlarını verecek

İstanbul yeni mülkî teşkilâtının daha müfit bir şekle girmesi için mali sene başı olan hazirandan itibaren malî teşkilât ta ikmal edilecektir. Hazirandan itibaren kazalar mal müdürlükleri kadroları itmam edilecektir.

Vergi tahakkukatı hazirandan itibaren mal müdürlükleri tarafından yapılacaktır. Merkezde bulunan bu kısımlara ait memurlar kazalara verilecektir. Maliye tahsil şubeleri de kazalara merbuttur. Hulâsa memleketin diger vilâyetlerinde olduğu gibi teşkilât yapılacaktır.

Bu teşkilât yapılırken, şayi olduğu gibi, memurlardan bir kısmının açıkta kalacağını, tasfiyeye tabi tutulacağını vali muavini Fazlı Bey kati'yen tek

Vali muavini
FAZLI BEY

zip etmiştir. Esasen tasfiye, bu husustaki kanun mucibince evvelce yapılmıştır.

Defterdarlık merkezinde mü dürlükler bakı kalacaktır. Defterdarlık mürakabe işini görecektir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Son karar

Cenevre konferansına iştirak ediyoruz

ANKARA, 9 (Telefonla)— Heyeti vekile meclis içtimaını müteakıp toplanmıştır. Bu içtimada Cenevrede toplanacak Avrupa birliği ihzarı komisyonuna iştirakimiz tekarrür etmiş ve heyet azaları tesbit olunmuştur. Heyet te mürahhas olarak Tevfik Rüştü ve Mustafa Şeref Beyler, müşavir olarak da Hariciye siyasî müşaviri Suphi Ziya ve umum müdirlerden Cevat Beyler bulunacaklardır. Heyetimiz pazartesi Ankaradan hareket edecektir.

Atinada isyan mı

Pangalistler bir darbai hükûmete teşebbüs etmişler

ATİNA, 9 (Apo) — Dün (Omonya) meydanında Pangalos taraftarları ihtilâlcuyane tezahüratta bulunmuşlardır.

Ceneral Pangalos

Maruf Pangalistlerden Andozpulos, dün öğleyin Omonya meydanında tabanca çekerek "yaşasın ihtilâl,, diye ateş etmeğe başlamış ve derhal polisler tarafından takibine başlanmıştır. Silâhlar üzerine halk arasında bir panik hâsıl olmuş ve biraz sonra bu ihtilâlcinin refikini derdeste muvaffak olmuşlardır. Merkumun üzerinde on dört adet dinamit fişenki bulunmuştur. Pangalosun yaveri Kaçaros da tevkif edilmiş ise de biraz sonra tahliye edilmiştir. Bilâtefrik bütün gazeteler, bu hâdiseyi şiddetle tenkit eylemekte ve Pangalos ile taraftarlarının şiddetle cezalandırılmasını talep eylemektedirler.

Süleymaniye Kürtleri

Irak askerlerile şiddetli muharebeler yapıyorler

MUSUL, 9 *(Milliyet)* — Irakta Şeyh Mahmudun kumandasındaki Kürtlerle Irak askerleri arasında şiddetle muharebeler devam ediyor. Şeyh Mahmut mayetindeki kuvvetlerle her gün Irak askerî karargâhlarına, karakollarına, müfrefelere baskın yapmaktadırlar. Süleymaniye ve Gergükten gönderilen askerî ve polis kuvvetlerile Şeyh Mahmudun kuvvetleri arasında vuku bulan kanlı müsademede Irak kuvvetlerinden bir zabit ve dokuz nefer telef ve on yedi nefer de mecruh düşmüştür.

Buna mukabil Kürt kuvvetlerinden de maktul ve mecruh olmak üzere otuz nefer vardır. Netice itibarile Kürt kuvvetleri hezimete düçar olmuş, fakat ayni kuvvetler tekrar muharebeye girişmek üzere Şeyh Mahmutla birlikte Zengin Kürt aşiretinin içine geçmiştir.

Son haberlere göre hudut üzerindeki "Havrman" dağlarına iltica eden Şeyh Mahmudun kuvvetlerile Irak askerleri arasında kanlı bir müsademe olmuş, âsiler (20) maktul bırakarak İran hududuna doğru çekilmişlerdir. Şu günlerde İran ve Irak kuvvetleri birleşerek asi Kürtleri imha için tedbirler alacaklardır.

Maaşlardan tekaüdiye kesilmiyecek

Heyeti vekile kararı bugünden itibaren devlet dairelerinde mesai saatleri değişti

Fırka gurupunda memur maaşlarının tenzili düşünülmüşse de hükûmet bu teklife taraftar olmamıştı

ANKARA, 9 (Telefonla)— Sabaha karşı — Hükûmet 931 bütçesinin ana hatlarını tesbit etmiş bütçe lâyihası bir haftaya kadar meclise takdim edilecektir. Bütçede memurin kadrolarında tasarruf şu suretle temin olunmuştur:

1 — Münhal memuriyetliere yeniden memur tayin edilmeyecek 2 — bazı dairelerin kadroları asgarî hadde indirilecektir. 3 — Tahtı muhakemeye alınmış memurlar, vekâlet emrine alınacaklardır. 4 — Memur namzedi olarak devlet dairelerinde çalışanların namzetlik-

Devami 4 üncü sahifede)

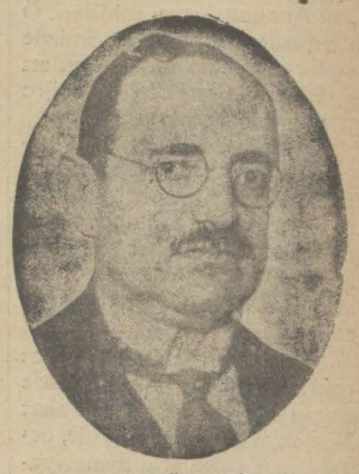

ABDÜLHALİK B.

Halk fırkası kongresi bugün küşat ediliyor

Fırka millet, amme hukuku meselelerinde iktisadî, ilmî, adlî haricî sahada ne siyaset takip edecek..

Fırkanın yeni programını tanzim eden encümen azasından
Necip Ali Bey *Hasan Bey* *Hakkı Tarık Bey*

ANKARA, 9 (Telefonla) — Halk fırkasının yarın toplanacak olan büyük kongresinde Fırkanın okunacak olan yeni programının ana hatlarını dün telgrafla bildirmiştim. Bugün de Fırkanın programını aynen bildiriyorum.

Fırka programının birinci kısmı "vatan, millet, âmme hukuku devletin esas teşkilâtı" gibi dört maddeye ayrılmıştır. Programda vatan şöyle tarif edilmektedir:

Vatanın tarifi

"Vatan Türk milletinin eski ve yüksek tarihinde ve topraklarının

Devami 4 üncü sahifede)

Pr. Meillet ilk konferansını verdi

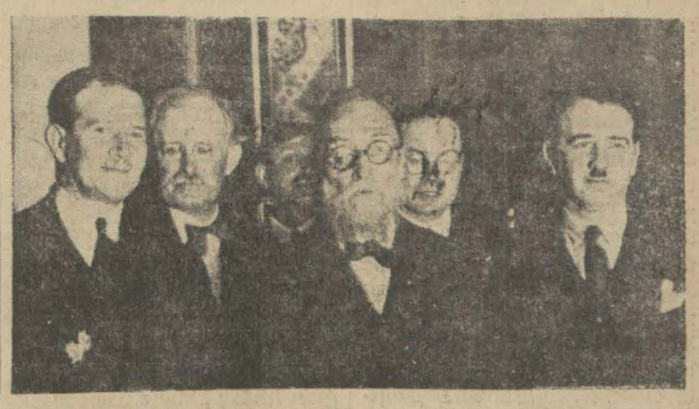

Prôfesôr Meillet ile darülfünun müderrisleri bir arada

Evvelki gün şehrimize gelen "College de France" ve "Sorbon" müderrislerinden lisaniyat mütahassısı Pr. Meillet dün Darülfünun konferans salonunda lisan ve medeniyet mevzulu bir konferans vermiştir.

Dün sefaret erkânı, maslâhatgüzar, Darülfünun emini Muammer Raşit B., Fakülte reisleri ve büyük bir kalabalık, profesörün konfeansını dikkat ve alâka ile takip etmiştir. Profesör evvelâ Köprülü zade Fuat B. tarafından hazıruna takdim edilmiştir.

Pr. Meillet, pek şayanı dikkat olan konferansında, yeni ama Türk alfabesinden ehemmiyetle bahsetmiş ve: "Türkler yeni bu alfabeyi kabul etmekle, tasavvurun fevkinde bir terakki idare altı göstermişlerdir." demiştir. Pr. bugün bir konferans daacaktır.

Yolcu mektupları

Bozburun için bir hanımın hikâyesi

O, yeşil bir dağ.. Ne boz renkte, ne de buruna benzeyor „

Galata köprüsü başından — Bursanın maruf çayma izafette olacak — "Nilüfer„ namı verilmiş olan küçük vapurla Müdanya ya hareket ettik. Birinci mevkide beş yolcuyuz. Güverte de fazla kalabalık yok.

Vapur Sarayburnunu döndükten sonra, on mil süratle Hırsız Adalar arkasından Boz buruna teveccüh etti. Kadıköy ve Adalar yolcularının alışa alışa alelâde telâkkiettikleri eşsiz manzara... Solda İzmit körfezinde nihayet bulan İstanbulun Anadolu semti sahilleri. Önümüzde Adalar. İlerimizde sisler içinde Anadolu kıyıları Sağımızda Çanakkaleye doğru uzana Rumeli yakası.

Toprağa kökünden bağlı nebatlargibi karada yaşamağa alıştığımızdan mı nedir, sahillerı rüyet sahası dahilinde gördükçe küçük bir göl üstünde seyahat ediyormuşçasına huzur duyarak mini mini teknede sallanıyoruz.

Harektimizdenberi üç saat geçti. Şimdi Bozburun önünde daha fazla yalpalayoruz. Fakat Mudanya on iki mii ileride, deniz tutan yolcuların maneviyatını takviye ediyor. Bozburun için bir hanım şu hikâyeyi anlatmıştı:

" Bir gün İstanbuldan Bursaya gidiyordum. Güverte de diger yolcular meyanında yanımda oturan bir ihtiyar müba dil vardı. Hava sertçe olduğundan herkes Bozburunu geçince denizin sükûnet bulacağını söylüyordu. Nihayet Bozburuna geldik, geçtik. Mudanya iskelesine yanaştığımız zaman mübadil sıkalarak sordu:

— Bozburun diyorlardı. O nerede kaldı ki?.

Kendisine uzaktan Bozburunu gösterdim.

İhtiyar mütehhayyir ve müstehzi:

— O yeşil bir dağ. Ne Boz renkte, ne de bildiğimiz buruna benzeyor! dedi.„

Rumelinin kim bilir hangi denizden uzak yerinden buralara hicret eden zavallı adam denizin kıyısında kırçıl ve diyevas bir insan burnu arayordu; Siranonun binlerce defa büyütülmüş burnu gibi bir burun...

* * *

Mudanyadayız: Eski " Bitinya„nın " Apame„ şehri sanki rumluğa alâkasını halâ kesmemiştir. İskeleye çıkar çıkmaz sizi rumca konuşan ve zorlukla telâffuz ettikleri Türkçede rum şivesi şiddetle hissolunan bir sürü irili ufaklı hammal karşılayor.

Bunlar, Giritten mübadele suretile gelip burada yerleştirilen Türk muhacirlerdir. Fakat, altı yedi seneden beri Anadolu topraklarında ikamet ettikleri ve Türkçeden başka lisan bilmeyen bir ekseriyetle muhat oldukları halde Rumcayı ana dili gibi kullanmakta devam etmeleri şayanı dikkattir. Bunu temsil kabiliyetimizin azlığından fazla iptidai tahsilin bir türlü herkes için mecburi kılınmamasında, yabancı lisanlara tahammül hususunda ki lüzumsuz müsamahakârlığımızda ve Türk ocakları gibi hars müesseselerinin vazifeleri ni iyice kavrayamamış olmalarında aramamız lâzımdır.

* * *

Müdanya iskelesinin civarı altı ay evvel sefil bir manzara arzediyordu. İskeleden çıkınca sizi karşılayan sıra ile dizilmiş kahveci, bakkal, aşçı ve bunlara mümasil bir takım küçük binaların derme çatma barakaları. Bunlar kâmilen yıkılmış, guzel bir rihtım, ve ilerideki zeytinliklere kadar uzanan etraflı parmaklıklı geniş parklar meydana getirilmiştir.

Müdanya, bu -umran diyemessek bile- zevkı selim eserlerini belediyenin ve bilhassa Belediye reisi Saip Beyin faaliyetine medyundur. Bu zat, belediye işlerini deruhte ettiği beş altı seneden beri her işini ihmal ve bütün zamanını, kendi evi gibi telâkki ederek sevdiği, Mudanyanın belediyesine hasretmiştir. Mudanyada belediye ye ait her şey bakımlı ve temizdir. Uzakca bir membadan binlerce lira sarfedilerek şehrin kapısına kadar iyi bir su getirilmiş, yangınlara karşı kullanmak üzere bir arazoz alınmış, sokaklar temizlenmiş, parklar yapılmış, belediye dairesi tamir edilip boyatılmıştır.

Yalnız şunu ilâve etmek lâzımdır ki, Mudanya belediyesinin her belediyenin malûm gelirinden fazla birvaridatmemba vardırıMudanyaiskelesi.Bu iskele, Bursa ve Hinterlandma giden her maldan bir resim alır. Bu toprak bastı parasıdırki, Mudanya belediyesinin bütçesini mütemadiyen şişirmektedir. O kadar ki, Bursaya tâbi şehirler ticaret odaları Mudanyaya karşı kaç defa ilânı harp etmişler ve Mudanya iskelesini Bursa - İstanbul yolu üzerine dikilmiş bir kuttar tarik olarak tavsife kalkışmışlardır. Fakat bütün bu mücadele netice vermemiş ve iskeleden geçen yolcular bile halâ mutat beş kuruşu vermekte bulunmuştur .

Mudanya belediyesi iskelesine bir sevgili gibi bundan dolayı itina ve ona zarar getirecek en ufak bir hareketi hiyaneti vataniye kadar ağır bir cürüm telâkki eder. Anlatıyorlar ki, beş sene evvel Bursa elektrik şirketinin ağır malzemesini getiren Alman vapurunu belediye iskeleye yanaştırmamak istemiş, mesele büyümüş, vali Mudanyaya kadar bu işi hal için gelmiş ve nihayet.. Azamî tarife tatbik edilip bir kaç bin lira resim alındıktan sonradır - ki, malzemenin imrarına müsaade olunmuştur.

Altın yumurta yumurtlayan bu tavuğa belediye ne kadar baksa, onu ne derece sakın sa azdır.

ENE

Yunan meb'usu

Türkiyeden pek iyi intibalarla ayrıldı

Balkan turizm haftası münasebetile şehrimize gelen Ankarada ve İstanbulda iki mühim siyasî konferans veren Yunan meb'uslarından M. Makas dün Romanya vapurile şehrimizden Pireye müteveccihen hareket etmiştir.

M. Makas hareketten evvel kendisile görüşen bir muharririmize demiştir ki:

— Türkiyede görmüş olduğum hüsnü kabule nasıl teşekkür edeceğimi tayinden bihalkin âcizim. Memleketinizden derin bir minnet ve şükranla ayrıldığıma emin olunuz. Ankara ve İstanbulda görüşmekle mübahi olduğum çok kıymetli erkânı hükûmetinizin en büyük takdirkârı olduğuma emin olunuz. Naçiz fikirlerime hüsnü kabul göstermek lutfunda bulundular. Türk ve Yunan münasebatı hakkındaki fikirlerimi evvelce konferanslarun da arzetmiştim. Şimdi bunlara [illegible]

HARİCÎ HABERLER..

Italyanın askerî mesarifi

Fransa ve Yugoslavya hükûmetlerinin mesarifile yapılan bir mukayese şayanı dikattir..

Ileride..

Harp çıkarsa nasıl olacak

M. MUSSOLINI

Bir taraftan sulhten, sulhün takviyesinden bahsedilirken gelecek harplerin nasıl olacağından ve istikbale hazırlanmak lüzumundan daha ziyade bahsediliyor.

İtalya harbiye bütçesi münasebetile hazırlanan rapor bu itibarla çok şayanı dikkattir.

İtalya harbiye nazırı tarafından hazırlanan bu raporda Fransa ve Yugoslavya'nın harbiye bütçelerindeki mesarif ile İtalya'nın mesarifi arasında bir mukayese yürütmüştür. İtalya ordusu için sarfedilen para miktarı 28 milyon İngiliz lirası raddesindedir. Yugoslavaya'nın sarfettiği miktar gene İngiliz lirası ile 11 milyondur. Fransa ise 54 milyon sarfetmektedir. Diğer taraftan raporda zikredildiğine göre Yugoslavya'da bütün nafıa ve yol inşaatı hep askerî maksatla yapılmaktadır. Bunun için de umumî bütçenin yüzde kırkı sarfedilmektedir.

Raporda istikbalde muharebelerin nasıl olacağına dair bir faslı ihtiva ediyor. İstikbal muharebeleri bu raporda tarif edildiğine göre "hareket harbi" olacaktır. Şimdiye kadar harpler "uzun ve sinirleri yoran bir şekilde olup galip ve mağlûbu yorgun düşüren bir mahiyetteydi. Raporda tarif edildiğine göre istikbal harpleri iki mühim âmilin tesiri altında olacaktır. Hava ve kimya... Fennin yeni keşfiyatı sayesinde harp çıkar çıkmaz düşmanların biribirlerine öyle anî surette yapacakları şeyler olacaktır ki bunlar harbin neticesi üzerinde kat'î birer âmil olacaktır. Raporda bir taraftan askerî istihzarat ile fennî ve ilmî mahiyetteki istihzaratın telifi lüzumundan ehemmiyetle bahsediliyor. İstikbal harpleri nin sür'atle neticelenmesinde asıl âmil anî bir hareket yaparak beklenmediği bir sırada düşmana taarruz etmek olacaktır. İşte havadan yapılacak hareketlerin ehemmiyeti bundandır. Hava hareketi doğrudan doğruya ve seri bir harekettir. Bu hareket ne kadar muvaffakiyetli olursa diğer müsellah kuvvetlerin harekâtı da öyle olacaktır.

Onun için yüksek kumandanın birleşmiş olması elzemdir.

İtalya müdafaa malî heyeti reisliğini M. Mussolini ifa etmektedir. Bu suretle bu lüzumun takdir edildiği raporda zikredilmektedir.

Dereye düşmüş

Evvelki gün bir kâğıthane âleminden avdet etmekte olan Seyfullah kaptan sarhoşlukla denize düşmüş, boğulmak üze- [illegible]

Fransanın siyaseti

M. Briand Fransanın yalnız olmadığını söyledi; Reisicümhur intihabı mücadelesi başladı

PARİS, 8 A.A. — Meb'usan meclisi haricî siyaset hakkındaki istizah takrirlerinin müzakeresine öğleden sonra devam etmiştir.

"Action Démocratique Sociale" azasından M. Scapini, Avusturya'nın Almanya ile birleşmesinin mevcut muahedelere mugayir olduğu ve Fransa'nın Balkanlarda takip ettiği siyasetin temellerini yıkmağa matuf olduğu fikrinde bulundu ğunu söylemiştir.

Sol cenah müstakillerinden ve evvelki hatip gibi harp malûllerinden bulunan M. Thibault, Avusturya - Alman gümrük itilâfının cüretkârane bir mahiyette olduğunu kaydetmiş ve M. Briand'ın Fransa'nın da siyaseti demek olan sulh siyaseti hakkında takdiratta bulunmuştur. M. Thibault, Avrupa birliğini vücude getirmek hususundaki sarsılmaz azmini ve arzusunu yeniden teyit etmeğe ve sulhü filiyat sahasında tahakkuk ettirmeğe M. Briand'ı davet ederek sözüne nihayet vermiştir.

M. Cachin, Sovyetler birliği hükûmetinin beş senelik plânını methüsena etmiş ve sermayedarlık usulü aleyhinde uzun müddet tenkidatta bulunmuştur.

Sol cenah radikallerinden M. Franklin Bouillon, hariciye nazırı M. Briandın takip ettiği siyaset usullerinde derhal bazı değişiklikler yapılması lüzumundan ısrarla bahsetmiş ve M. Briand'ı sulhü ağır tehlikelere düşürdüğünden dolayı muahaze etmiştir. M. Franklin Bouillon, Avusturya - Alman ittihadının vücut bulamıyacağına dair M. Briand'ın meb'usan ve âyan meclislerinde vaki nikbinane beyanatına mukabil, Avusturya başvekilile bazı Alman nazırların Avusturya ve Almanya arasındaki setleri yıkmak için bir gümrük birliği vücude getirilmesi lüzumu hakkındaki sarih ve kat'î beyanatını hatırlatmış ve demiştir ki müttefiklerin siyasî taahhütlerine riayet etmemeleri Avusturya - Alman ittihadının doğmasına sebep olmuştur.

İtalya ile itilâf

M. Franklin Bouillon, İtalya ile yapılan deniz itilâfına da temas ederek M. Briand'ın beyanatına rağmen bu itilâfın aktedilememiş olduğunu ve İtalyanın bahrî silâhlanma hakkındaki siyasetinde hiç bir değişiklik yapmadığını ehemmiyetle kaydetmiştir.

Almanyanın borçları

Bundan sonra, Young plânının tadili ihtimaline imada bulunan M. Franklin Bouillon, Lokarno itilâflarının müzakeresi esnasında M. Briand'ın bu itilâfların Fransız hudutları hakkında bir zaman ve Rus Alman ittifakına karşı bir mânia teşkil ettiğini kaydeden beyanatını hatırlatmış, Almanya nazırlarının şimdiki Leh hudutları aleyhindeki beyanatından ısrarla bahsetmiş ve:

— "Biz Alman - Avusturya birliğinin tahakkukuna hiç bir vakit müsaade etmiyeceğiz" diyerek sözlerine nihayet vermiştir.

Fransa yalnız değil!.

PARİS, 8 A.A. — Meb'usan meclisi M. Fougere, M. Nogaro ve M. İbarnegaray taraflarından verilmiş olan ve Avusturya - Almanya itilâfı projesi [illegible] takrirlerini dinlemiştir. Bir aralık M. Briand, bu ciddi vaziyetin tetkiki neticesinde Fransa'nın yalnız kalmış olmaktan çok uzak bulunduğunun sabit olacağını söylemiştir.

Ruznameye geçildi.

PARİS, 8 A.A. — Meb'usan meclisinde hükûmet, ekseriyetin başlıca grupları tarafından tanzim edilmiş olan ruznameyi kabul etmiştir. Ruzname takriri şudur: Beynelmilel itilâf siyasetini ve Avrupa milletlerinin vasi mikyasta teşriki mesai etmeleri esasını kabul eden ve bu siyasete ve muahedelere muhalif olan Alman - Avusturya gümrük birliği projesini kat'i surette reddeden meclis, hükûmetin beyanatını tasvip ve hükûmete itimat beyan ederek ruznameye geçer.

Reisi cümhur intihabı

Meclis koridorlarında işidilen haberlere göre mühim bir mevki işgal etmekte olan radikal sosyalistlerden biri, bir radikal sosyalistin Reisicümhur namzetliğine radikallerin muzaheret etmeleri icap edeceği davasına sahabet etmiştir. Diğer radikaller, cümhuriyetçilerin reylerinin ekseriyetini ihraz edebilecek gibi görünen bir namzet için bir blok yapılması muvafık olacağını beyan etmişler ve gerek meb'usan ve gerek âyan meclislerinin sol cenahma mensup siyasî teşekkülerle itilâf edilmesinin tevlit edeceği menfaatleri hatırlatmıştır.

M. Briandın namzetliği

Nihayet radikaller, M. Briand nezdinde bir teşebbüste bulunmak üzre kendilerinin âyan ve mebusan gruplarile temas'larını temin etmeğe fırka divanını memur etmişlerdir. Radikal sosyalist grupunun bu teşebbüsü üzerine M. Briand'ın Reisicümhur namzetliği ilk defa olarak resmen derpiş edilmiş olup bu şerait altında M. Briand'ın meb'usan ve âyan meclislerinin sol cenah gruplarının davetine icabetten istinkâf etmesi müşkül olacağı zannedilmektedir.

M. Doumerin namzetliği

PARİS, 8 A. A. — Âyan meclisi reisi M. Doumer, M. Doumergue'e halef olmak üzre namzetliğini koymuş olduğundan Reisicümhur intihabı mücadelesi başlamıştır.

Son Haberler

Büyük kongre bugün toplanıyor

ANKARA, 9 (Telefonla)— Halk fırkası kongresi, yarın (bugün) saat 14,5 ta fırkanın umumî reisi Gazi Hazretlerinin bir nutku ile açılacaktır.

Kongrenin perşembe veya cumaya mesaisini ikmal etmesine ihtimal veriliyor .

Kupon hamilleri ile müzakere

ANKARA, 9 (Telefonla)— Kupon hâmillerinin mümessilleri. salı günü Ankaraya gelmiş bulunacaklardır.

POLİS

Sarhoşluk yüzünden feci bir kaza oldu..

Kazaen patlayan tabancadan çıkan kurşun genç bir kadını öldürdü..

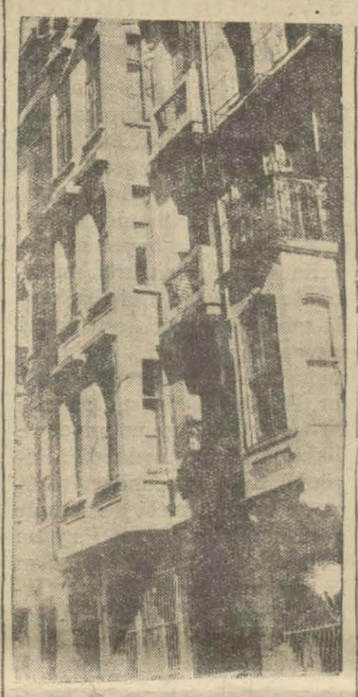

Hâdisenin vuku bulduğu yer

Evvelki gece saat 23 te Beyoğlunda Kalyoncu kulluğunda çakmak sokağında Dalyancı Ata Beyin apartımanında feci bir kaza olmuştur.

Kalyopî, Hasan Bey isminde vapurlarda iş yapan bir zatın metresidir.Hasan B.evelki gün işi için Romanya vapuruna gitmiş ve vapurun memurlarından Romanyalı Miçika ile Bar banoskiyi ve Osman Bey ismin de bir arkadaşını evine eğlenti ye davet etmiştir.

Kalyopi de dahil olduğu halde 5 kişi bir müddet oturup içmişler, bir otomobile binerek gezinti yapmışlar, sonra vapura gitmişler, bir müddet te vapurda oturup içmişler, müteakıben Kalyopinin apartımanına dönmüşlerdir .

Apartımanda oturulup çakmıtıya devam edilirken bir aralık Osman Bey helâya çıkmak ihtiyacını hissetmiş, belindeki tabancayı çıkarıp Romanyalı Miçikanın kucağına bırakmış ve odadan çıkmıştır. Miçika tabancanın yere düşmemesi için dizi üzerinde ve elile tutuyormuş. Sarhoşlukla farkında olmadan tetiğe dokunmuş olacak ki tabanca ansızın ateş almış ve çıkan kurşun Mıçıkanın karşısında oturan Kalyopinin alnına isabet etmiştir. Kalyopi aldığı yaranın tesiri ile hiç bir ses çıkarmaya muvaffak olamamış, anı vahitte ölmüştür.

Polis hâdisenin bir eseri cinayet olmasını da göz önünde bulundurarak tahkikata devam etmektedir. Kalyopinin cesedi morga nakledilmiştir .

Gaz hırsızı

Paşa hamamında Feridun Beyin gaz deposuna evvelki gece hırsız girmiş, 580 teneke gaz çalmıştır.

Bir hırsız yakalandı

Polis ikinci şube müdürlüğü Sadettin isminde bir hırsız yakalamıştır. Hırsız Fatih civarında vuku bulan muhtelif hırsızlıkların failidir.

Bileklerini kesmiş

Evvelki gün kâhtane alemini yaparken adam akıllı sarhoş olan Kasımpaşalı İsmail Şaban sarhoşlukla bir camekânın üzerine düşmüş, sağ eninin bilek damarları kesilmiştir.

60 yaşında kadını yaralamış

Galatada defterdar yokuşunda oturan Ali Efendi karşı kapı komşusu 60 yaşında Sabiha Hanımla kavga etmiş ve bu kavga neticesinde kadıncağızı bıçakla başından yaralamıştır. Ali yakalanmıştır.

Sefalet yüzünden intihar

Feriköyünde Baruthane sokağında oturan Afet Hanım dün sefaletten müteessir olarak tentürdiyot içmek suretile intihara teşebbüs etmiş ise de derhal tedavi altına alınarak kurtarılmıştır.

Kuyuda bogulmuş

Erenköyünde Kasap İbrahim Efendinin dükkânında çırak Bekir evvelki gece karanlıkta dolaşırken bir bostan kuyusuna düşmüş, boğulmuştur.

Iki yankesici yakayı ele verdi

Polis ikinci şube müdüriyeti dün Felek Mustafa ve Hırt Ali isminde iki kişi derdest etmiştir. Bunlar bundan bir müddet evvel Çimişkezekli İbrahim Mehmet isminde bir tüccarın yankesicilik sureti ile 1100 lirasını aşırmışlardır. Vak'a Kurban bayramında olmuş, bu iki yankesici O zamandan beri izvermemişler, hattâ taşraya gitiklerini işaa ederek zabıtayı şaşırtmak istemişlerdir. Fakat polis mahirana takibatı sayesinde bu iki kurnaz yankesici dün Unkapanında yakalanmışlar [illegible]

Yakında

ISTANBULUN İLK GÜNLERİ

Yazan M. YAVUZ

namında yeni ve mühim bir tarihî tefrika neşrine başlıyoruz

İSTANBULUN İLK GÜNLERİ

tefrikamızda, İstanbul'u Bizanslılardan aldıktan sonra, Türklerin Rumeliye nasıl akın ettiklerini, (Fatih) ın İstanbul'da neler yaptığını ve bu meyanda

KOSTANTİNİN

Gizli hayinlerini görec eksiniz. Bizans dilberlerinin türk sarayında, Sehzadeleri nasıl teshir ettiklerini ve o devirde, tarihin henüz kaydetmediği çok mühim vak'ayii ve bilhassa

FATİH' in gizli kalan esrarengiz bir aşk macerasını yeni tefrikamızda okuyacaksınız!

Istanbulun ilk günleri

romanımız tarihî vesaika müsteniden ve bilhassa gazetemiz için hazırlanmıştır.

Zahire borsasının masrafları yarı yarıya indirilecek..

Zahire borsasının kadrosu küçültülecek..

Masraf ve maaş ayda 8,000 liradan 4,000 liraya indirilecektir..

Ticaret ve zahire borsasında tasarruf icrası katileşmiştir.

Bu tasarruf, borsanın ayda (8000) liraya baliğ olan sarfiyatı (4000) liraya indirilmek suretile yapılacak ve borsa vazifelerinden bir kısım hazfedilecektir.

Borsanın istihbarat ve neşsiyat işlerinden bir hayli tasarruf temin edileceği tesbit edilmiştir.

Bu vaziyet dolayısile Borsanın memur kadrosu da küçültülecektir. Şimdi Borsada (64) memur vardır. Bunlardan hangilerinin ve ne kadarının açığa çıkarılacakları henüz kararlaştırılmamıştır. Dün Ticaret odası riyaset divanı toplanarak bu mesele üzerinde nihaî kararı ittihaz edecekti.

Fakat divan toplanamadığı için içtima bugüne kalmıştır. Borsadan çıkarılacak memurlara ikramiye verilecektir.

Borsanın kapanacağı şayiası salâhiyettar bir zat tarafından tekzip edilerek deniliyor ki:

— Borsanın malî vaziyeti fenadır. Fakat kapanmak tehlikesi henüz mevcut değildir. Bu aylar zaten borsanın kriz zamanıdır. Buna umumî buhran da inzimam etmiştir.

Buna mukabil şimdi aidat ve ücreti kaydiyelerin toplanması dolayısile parası bol olan Ticaret odası da borsanın bolluk zamanı olan ağustostan sonra borsadan para isteyecek hale gelecektir."

Oda kâtibi umumîsi Vehbi B. Odanın vaziyeti de borsadan farklı olmadığı iddiasının doğru olmadığını ve kadronun değişmesi gayri varit bulunduğunu söylemiştir.

Borsanın esaslı surette islah için yeni borsa nizamnamesi bekleniyor.

Borsaya tütün, kömür, yumurta, çimento ve kereste gibi mevaddin kabulu için de tetkikat yapılıyor.

Şehir meclisinde 3 mühim mesele intaç edildi

Verem hastanesi, serseri çocukların ibatesi tahsisatı

Gaz depoları mukavelesi kabul edildi

Şehir meclisi dün ikinci reis vekili Necip Beyin riyasetinde toplandı. 931 bütçesi masraf kısmının müzakeresine başlandı.

Millet mektepleri

Maarif faslı okunurken maarif müdürü Millet Mektepleri hakkında izahat verdi. Buna nazaran ilk sene 120 bin geçen sene 64 bin kişi okumuş, bu sene de 34 bin kişi kaydedilmiş ve 22 bin kişiye şahadetname verilmiştir.

Serseri çocuklar

Bu fasla, köprü altında, tünel ızgaralarında ve daha bu kabil yerlerde yatan serseri çocukların toplanarak ibate ve iaşe edilmeleri ve tahsillerinin temin olunması için konan otuz bin lira tahsisat münakaşa edildi. Tevfik Salim Paşa, bu paranın nereye, ne şekilde sarfedileceği malûm olduktan sonra verilmesi muvafık olacağını ileri sürdü. Abdülkadir Ziya Bey de evvel emirde teklifin hedefi anlaşılması icap ettiğini söyledi. Maddenin belediye reisinin huzuru ile münakaşa edilmesi kararlaştı. Biraz sonra Muhiddin Bey de geldi, maddenin müzakeresine avdet olundu ve şu izahatı verdi.

Muhiddin B. in izahatı

— Son zamanlarda bu kabil çocukların adedi ziyadeleşmiştir. Bunların ileride heyeti içtimaiyeye muzır olmamaları için kurtarılmaları lâzımdır. Aralarında daha şimdiden ufak tefek hırsızlık, cerh gibi vak'alar da yapanlar vardır. Mevcut medrerelerden bir ikisini tadil ederek bunlara tahsis etmeği ve buralarda ibate ve iaşe edilmekle beraber tahsillerini de temin etmeği düşünüyoruz." Dedi. Böyle açıkta kalmış çocukların adedi pek fazla olduğu, bu paranın kâfi gelmeyeceği mülâhazası serdolundu. Hacı Âdil B., bunun maarif işi olmakla beraber bir de muaveneti içtimaiye cephesi bulunduğunu söyledi. Muhiddin B. tekrar cevap verdi.

— "Bu bir tecrübe devresidir. Bütün çocukları toplamağa kalkışsak bütçe de kâfi gelmez." dedi ve tahsisat kabul olundu. Celse on dakika tatil edildi.

Verem hastahenesi

Tekrar müzakere açıldığı zaman bir tezkere okundu. 100 yataklık bir verem hastahanesi tesisi için 113 bin küsur lira tahsisat isteniyordu. Bu da kabul edilerek belediye ile Neft Sendikat şirketi arasında mevadı müştaile depoları hakkında tanzim olunan mukavelenamenin müzakeresine geçildi. Muhiddin B. izah etti.

Gaz depoları

Mevadı müştailenin muhafazası şehrin yangından sıyaneti noktasından mühimdir. Bunların muhafazası bir imtiyaz şeklinde belediyeye mevdudur. Neft Sendikat şirketi bize müracaat ederek bu işi fennî bir tarzda yapacağını söylemiştir. Deponun arsasını kendi satın alacak tapusunu belediyenin üzerine verecektir. Bütün tesisatı yapacak, tesisat masrafı on beş senede itfa edilecek ve mukavele tatbik edildiği takdirde belediye kendi bütçesinden on para sarfetmeden on, on iki bin tonluk tesisata sahip olacaktır." dedi.

Mehmet Ali B. in bir itirazı

Mehmet Ali B.,

— "Mukaveleyi ilân etmeden, münakasaya koymadan aktetmeğe imkânı kanunî var mıdır?.. Münakasa yapıldığı takdirde daha nafi şerait dermeyan edecek talip zuhur etmeyeceğini kim temin eder."

Mütaleasında bulundu. Kavanin encümeni namına İsmail Şevket B., bu cihetin tetkikine kavanin encümeni salâhiyettar olmayıp daimî encümene ait olduğunu söyledi. Muhiddin B. de:

— Bu inşaat bizin bütçemizi alâkadar etmez. Binaenaleyh müzayede ve münakasa mevzuu bahsolamaz. Bahusus ki iki sene evvel böyle bir münakaşa ilân etmiştik, talibi çıkmadı. Şirket burada hem kendi malını muhafaza edecek, hem de ardiye verecektir." dedi.

Tevfik B. in noktai nazarı

Daimî encümen namına söz alan Tevfik B. de:

— Şirket, 8500 tonluk kendi malı için bir depo yapacak. Koyduğu mala ardiye resmi verecek. 15 sene sonra yarım milyon liralık tesisatı bize teslim edecek. Bunun haricinde de 1500 tonluk tanklar yaparak onu da inşasını müteakip teslim edecek. Eğer buna müsaade etmezsek şirket, ticaretini tevsi edemeyecek, biz de ardiye rsmini alamayacağız. Bunun münakaşa ile yapılması icap eden işlerden olup olmadığını encümenimiz tetkik etti. Fakat üzerinde tavakkufa lüzum görmedi. Bu, iktısadî bir teşebbüstür." dedi.

Noktai nazar kabul edilerek mukavelenamenin madde madde okunmasına geçildi. Maddelerden bazıları üzerinde münakaşalardan sonra mukavelename kabul edildi.

Vilâyette

Karar

Sivil memurların mecburî hizmetleri

Uzaklık pahalılık ve idarî esbap dolayısile istisnaî vaziyeti haiz olan mahallerin heyeti ve kilece tayini memurin kanunu ahkâmından idi. Bu mahaller zabitan için evvelce bir kanun tayin edilmiş olduğundan sivil memurların da bu mahallerde mecburî hizmetlerini ifa edecekleri hakkındaki heyeti vekile kararı vilâyete tebliğ edilmiştir.

Hükûmetten alacaklı olanların bonoları

Hükûmeti milliyenin tesisinden 1927 senesi nihayetine kadar emanet ve bütçe emanetinden hükûmetten alacakları olanların bonoları Maliye vekâletinden defterdarlığa gelmiştir. 1513 numaralı kanun mucibince gelen bono numaraları şunlardır:

3556, 3540, 3544, 3816, 3887, 3941, 3978, 3998, 1371, 1948, 2539. 2615, 2618, 2625, 2950, 2986, 3026, 3211. 3221, 3225, 3277, 3285. 3353, 3359, 3360, 3373, 50. 86. 591, 945, 757, 390, 1365. 1402, 1576, 2510, 1781, 2164. 3897. 2112. 2146, 2511, 2540, 2542, 2545. 2548. 2550, 2554, 2555. 2466, 2569, 2570, 3246 3389. 3480. 3481, 3482, 3362, 3488, 3484. 3485. 3486, 3487, 3488. 3489. 3490. 3514. 3537, 3537, 3605, 3690, 3707.

Müslüman mı, hıristiyan mı?

Dün vilâyette garip bir muamele cereyan etmiştir. Muhtelit mübadele talî komisyonundan etabli vesikası alamıyan bir Rum vilâyet nüfus müdürlüğüne müracaat etmiştir.

Bu adama vaktile vaftiz yapılmadığı için kendisi Ortodoks tanınmamıştır. Fakat bu adam dün vilâyette "Ben hiristiyanım. İhtida etmiş değilim,, diyordu. Vilâyet, kendi ikrarı ve nüfus teskeresinin sarahatı ile hiristiyan olan bu adama, etabli olmak için diğer evsafı haiz ise muamelesinin yapılmasını alâkadarlara yazmıştır.

Mahkemelerde

Hafızasızlık fena şey..

Evlerine hırsız girmiş amma, giren kim olduğunu hatırlamıyorlar..

— Hû.. ayol.. nelerelerdesin sen?

— Sen nerdesin.. deminden beri başım döndü aramaktan..

İkisinde de yaş, eh... söyle kemalini bulmuş hani.. Belli ki karı koca bunlar.. Aksakallı ihtiyarla, buruşuk suratlı hanımnine mahkeme salonundan içeri girdiler.

Reis sordu:

— Şahit misiniz siz?

Durakladılar:

— Davacı imişiz amma..

— Amması nedir, kimden davacı olduğunuzu bilmiyor musunuz?. .

Erkek sarsak bir yürüyüşle ilerledi:

— Yoooo..

Kadın olduğu yerde mıhlanmış gibi kaldı:

— Yooo..

Dava evrakına nazaran mesele şu :

Bu hanımın evine fi tarihinde hırsız giriyor. Fakat aradan o kadar zaman geçiyor ki, böyle bir vakıa cereyan ettiği bile hatırlarından çıkıyor.

Esasen ikisi de yarı bunamışlar..,

Reis soruyor:

— Siz anlatın bakalım Hüsnü Efendi.. Geçen teşrinievvelde evinizde bir sirkat vak'ası olmuş..

İhtiyar, " ne dersin?,, makamında karısının yüzüne baktı..

Kadın büsbütün şaşkındı:

— Şeyin evde olduğu gece. öyle ya canım, fincan oynayorlardı da hani bir tıpırtı olunca.

Erkeğin hafızasında bazı şeyler canlandı:

— Tamam! odamda idim de yetişin hırsız var diye bağırtılar olmuştu.

Karı koca böyle karşılıklı ihyayı hatırat ederken hâkim, sözlerini kesti:

— Hüsnü Efendi.. Konuşmayı bırakın da sorduklarıma cevap verin.

Hüsnü Ef. nihayet itiraza mecbur oldu:

—Efendim, geçmiş gün. hatırda kalmıyor ki..

— Canım, insanın evine hırsız girer de hatırda kalmaz olur mu?..

— . . . . . .

— Bak, evden bazı şeylerde çalmışlar..

— . . . . . .

Davacılar, kemküm edip duruyorlardı. Ortada müsbet bir iddia olmadığı için esasen mahkemeye gelmeyen maznunun beraetine karar verildi.

Nâzım Hikmet Bey

İkinci ceza mahkemesi şair Nazim Hikmet B. hakkında bu gün kararını verecektir.

Bir sahtekâr mahkûm oldu

Muhtelif mekteplere sahte mühür ve sahte evrak tanzim ederek girip çıktığı ve diger bazı sahtekârlıklarda bulunduğu sabit olan Mustafa Ef. Ağır cezada 2 séne 9 ay hapis cezasına mahkûm olmuştur.

Çamlıca gazinosu cinayeti

Çamlıcada Safa gazinosunda garson Aleksanı öldürmekle maznun Behiç Beyin dün Ağırceza mahkemesinde müdafaası yapılmıştır. Behiç Bey hakkında mahkeme 19 mayısta kararını verecektir.

Sürpagop mezarlığı davası

Sürpagop mezarlığının aidiyeti noktasından Belediye ile ermeni baş papazlığı arasında mahkemeye intikal eden ihtilâf malûmdur. 4 üncü hukuk mahkemesinde görülen bu davaya dün de devam edildi. Belediye vekili noktainazarını bir lâyiha ile mahkemeye bildirmiş olduğundan lâyihanın tetkiki için muhakeme 1 haziran a bırakıldı.

Fethi Bey

Son Postada çıkan beyanatı tekzip ediyor

Bir akşam refikimiz mefsuh Serbest fırka reisi Fethi Beye şu beyanatı atfetmişti.

"— Ben Serbest fırkayı teşkil ettiğim zaman Gazi Hazretlerinin bitaraf kalacakları kanaatinde idim. Geçen hâdisat bu kanaatimi değiştirmiştir. Bunun için son intihabata iştirak etmek istemedim, ve namzetliğimi koymadım."

Fethi Bey *Politika* refikimizde bu beyanatı tekzip ederek demiştir ki:

— *Son Postanın* bana atfen neşrettiği beyanat tamamen uydurmadır. Teessüf ettim, *Son Posta*'ya beyanat vermiş değilim. Böyle bir muhavereden de haberim yoktur, tekzip etmenizi rica ederim.,

Darülfünun taburu

Darülfünun talim taburu gelecek ay içinde kampa çıkacaktır. Kamp bu sene on beş gün devam edecektir.

Bundan evvelki seneler kampa bütün talebenin iştiraki temin edilemiyordu. Bu sene Hükûmet bütün talebenin iştiraki için kâfi derecede tahsisat vermiştir.

Cinayet değil intihar

Dün öğle gazetelerinden biri si intihar ederek ölen Madam Esterin'nin ölümü şüpheli görülerek tahkikata başlanıldığını yazıyordu. Polis müdürlüğünde ve adliyede intiharın tesbit edildiği, böyle bir tahkikat olmadığı söylenmektedir.

Tütünler

Merhun tütünlerin muayenesi yarın başlıyor

Tütün inhisar idaresi tarafından alınması mukarrer olan merhun tütünleri muayene etmek üzere dün bir komisyon teşkil edilmiştir .

Umumî müdür Behçet Beyin izahatına göre merhun tütünlerin sahipleri olan tüccarın mühim bir kısmı tütün inhisar idaresine dün istidalarla müracaat etmişlerdir.

Bu müracaatları tetkikle meşgul olan komisyon yarın tütünleri muyaneye başlayacak ve muyanesi bitirilecek olan kısımlara ait bonolar verilecektir .

Tedrici tasfiye

Behçet Bey inhisar idaresinde tasarruf icra edileceğine ve kadronun küçültüleceğine dair çıkan şayiaların doğru olmadığını ve münhallere tayin icra edilmemek suretile tedricî bir tasfiye ve tasarruf hareketi yapılmakta olduğunu söylemiştir.

İRTİHAL

Merhum Tülbentçi Zade Haydar Muhiddin Beyin refikası ve tüccardan Hikmet Haydar Beyin validesi Kadriye Nermin Hanım dün vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat 11 de Laleli'de tramvay caddesinde 6 numaralı Osmanbey apartımanından kaldırılarak Silivri Kapı'daki ailesi kabristanına defnolunacaktır.

Zaro ağa

İhtiyarı götürenler aleyhine dava

Amerikadan Avrupaya giden Zaro ağadan bir haber alınamayışı ailesini, bilhassa Kudret hanımı endişeye düşürmektedir. Ağanın ikinci karısından torunu Mecit Ef. ailenin endişelerini anlatarak demiştir ki:

"— Ağa İngiltereye geldiğini haber alır almaz köye mektup yazmıştık. Köyde de bizden fazla meraktadırlar. Kızı Güllü H. benim anam hemen kalkmış gelmişti.

İki ay da burada bekledi. Yaptığı masraflar da bizden çıktı. Valiye belediyeye, Hariciye vekâletine istidalar verdik, hiç biri kâr etmedi.

Şimdi ağanın gelmesini bekliyoruz. Bir seneye mi, iki seneye mi ne vakit gelirse karısı Kudret Hanımla hepimiz birlikte onu götüren adamları dava edeceğiz. Onu götürenlerden biri Yağkapanında yağ tüccarı Ahmet Ef. dir. Ahmet Ef. nin ismile ağanın torunuyum diye konsoloshanede muamele yaptırarak gitti. Onun için de ayrıca dava edeceğiz."

M. Mübadele

Şevki B. dünden itibaren işe başladı

Tevfik Kâmil Beyin Sofya sefaretine tayini üzerine inhilâl eden muhtelit mübadele heyeti Türk başmurahhaslığına sabık hariciye müsteşarı ve Tokat meb'usu Şevki Beyin tayin olunduğunu yazmıştık. Şevki Bey evvelki gün şehrimize gelmiş ve yeni vazifesine başlamıştır. Yarın toplanması muhtemel olan mübadele komisyonu heyeti umumiyesinde Şevki Bey ilk defa Türk heyeti reisi olarak hazır bulunacaktır. Aldığımız malûmata nazran Şevki Bey Ankarada bulunduğu esnada müteaddit defalar hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyle mübadele işleri hakkında görüşmüş ve mübadele işlerinin asgarî müddet zarfında ikmali için evvelce Türk ve Yunan hükûmetleri tarafından mübadele heyeti nezdinde izhar edilen arzu dahilinde yeni bazı talimat almıştır. Şevki Bey dün mübadele heyeti reisi M. Rivas ile görüşmüş olduğundan hükûmetimizin noktai nazarını evvelâ şifahi olarak bitaraf reise söylemiş olması muhtemeldir.

Alınan malûmata nazaran Şevki Bey etabli işlerinde bir an evvel ikmali için meşguliyeti fazla olan talî komisyona daha bir kaç memur ilâvesi lâzım geldiği kanaatindadır.

Türk ve Yunan hükûmetleri tarafından evvelce komisyon nezdinde mübadele işlerinin bir an evvel ikmali için yapılan teşebbüse mübadele bitaraf azası tarafından cevap verildiği ve Yunan hükûmetinin de bu cevaba bir cevap gönderdiği malûmdur. Yakında Türk hükûmeti tarafından da komisyona ayni maalda bir cevap verilmesine intizar olunmaktadır. Hükûmet gerek komisyon işlerinin, gerek gayri mübadillerin Yunanistanda bıraktıkları emlâke kıymet takdiri için Yunanistana giden heyetlerin bu ay nihayetinden avdetleri mukarrerdir. Çünkü bu iş için yeniden tahsisat ayrılması artık mevzuu bahis değildir.

Bir izah

Sanayi müfettişi Bürhaneddin B.in İstanbuldan müstakillen namzetliğinin vaz'ı için fabrikatörler tarafından C. H. fırkasına bir müracaatvakiolduğu yazılmıştır. Halbuki fabrikatörler tarafından vaki olan müracaat Bürhaneddin B. in müstakilen değil, fakat Halk Fırkası namına namzetliğinin vazı için vuku bulmuştur.

Ekonomi

Buğday

Muvaredat son günlerde azaldı

İstanbulun buğday muvaredatı son günlerde ehemmiyetli surette azalmıştır. Borsadaki tahkikatımıza göre, bu tenakusun üç sebebi vardır:

1 — Fiatlerin daha ziyade sukut edeceğini gören Anadolu mustahsilleri mal gönderme meğe başlamışlardır.

2 — Önümüzdeki mahsul senesinde mahsulâtın geçen seneye nispetle daha az olacağı rivayeti piyasada kuvvetle deveran etmektedir. Bu şayia tekzip edilmemiştir. Bu itibarla ağustostan sonra fiatlerin yükseleceği tahmin edilmektir.

Müstahsillerin mallarını ağustostan sonra çıkarmak üzere saklaması İstanbula muvaredatı durdurmuştur. Şimdiye kadar her cumartesi günü borsaya (90—100) vagon buğday gelirken dün ancak 50 vagon buğday gelmiştir.

Trakyadan ise hiç mal gelmiyor. Çünkü Şark Demiryollarının nakliye masrafları Haydarpaşa hattına nazaran üçte bir nispetinde fazladır.

Bundan dolayı Trakya buğdayları pahalıya mal oluyor ve İstanbul borsasında hiç satılamıyor. Fiatler durgunluğunu muhafaza etmektedir.

Maamafih muvaridatın azalmasına rağmen şehrimizin buğday sıkıntısı görmesi ihtimali yoktur. İstanbulun buğday stoku (800) vagondan fazladır ki her vagonda (15) ton mal vardır.

Breslav sanayi sergisine hazırlık

Breslav Ticaret ve Sanay sergisine gönderilecek nümuneleri tefrik ve ihzar etmek üzere dün Ticaret müdiriyeti, ihracat ofisi ve Ticaret odası mümessillerinin iştirakile bir komisyon teşkil edilmiştir. Bu dapeşte sergisinde teşhir edilmekte olan emtiamız Breslav sergisine de gönderilecektir.

Ege iktisadî mıntakasında istihsalât

İstatistik Umum müdürlüğü tarafından yakında neşredilecek olan (931 yıllığı) na yazılmak üzere Ege iktısadî mıntakasının Zeytinyağı, Palamut, Afyon, Tütün ve Pamuk mahsullerinin 924 senesinden 931 senesine kadar olan istihsali ve mıntakadan ihracat vaziyetleri hakkında malûmat istenmişti. İzmir Ticaret odasınca hazırlanan malûmat istatistik umum müdürlüğüne gönderilmiştir.

Bu malûmata nazaran 930 senesi istihsalât ve ihracatı şu miktardadır:

930 senesi Zeytinyağı istihsali 31 milyon kilo, ihracat 6,544,917 kilo, Palâmut istihsalâtı 35 milyon kilo, ihracatı 30,893,957 kilo, Palamut hulâsası ihracatı 5,943,543 kilo, Afyon istihsalâtı 262,000 kilo, ihracatı 221,000 kilo, tütün istihsalâtı 25 milyon kilo, ihracatı 18,497,388 kilo, Pamuk istihsalâtı 6 milyon kilo, ihracatı 4,960,645 kilodur.

Kambiyo Borsası

İsterlin	1032	Kuron	126
Dolar	212	Şiling	31
Frank	166	Pezeta	22,50
Liret	222	Rayşmark	50,50
Frank B.	117	Zloti	24
Drahmi	55,25	Pengü	37
Frank İ.	815	Ley	25,00
Leva	30,50	Dinar	75
Forlin	84	Çervonçe	

Kambiyo harici	Altın	903,00
	Mecidiye	56,00
	Banknot	261,00

Esham ve Tahvilâtın nevi [illegible]

İstikrazı dahili	96 [illegible]
Düyunu mvvahhade	[illegible]
İkramiyeli Demiryolları	[illegible]

[illegible] tıhap [illegible]cesi bugi[illegible] idare altı[illegible]acaktır.

Milliyet
-rın umdesi "Milliyettr"
10 MAYIS 1931
DAREHANE — Ankara caddesi 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.
Telefon numaraları: 24311 — 24312 — 24313
ABONE ÜCRETLERİ
Türkiye için Hariç için
yılığı 400 kuruş 800 kuruş
" 750 " 1400 "
" 1400 " 2700 "
Gelen evrak geri verilmez
Müddeti geçen nüshalar 10 kuruş
Gazete ve matbaaya ait işler müdiriyete müracaat edilir.
Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Bugünkü Hava

Dün, enfazla hararet 21 enaz 9 di. Bugün rüzgâr müteahvvül ve hava kısmen bulutlu

Fethi meyit!

Parisli şen muharrirden André Dahl isminde biri var-dır ki, güzel mizah yazar. Bu adamın dün okuduğum bir yazısı pek hoşuma gitti. André Dahl bu fıkrasında diyor ki:

" Gayet eğlenceli bir fethiyeyitte hazır bulundum. Bir ...set değil bir kadın çantasını açılmasından bahsetmek istiyorum: Bu çantayı içine bindiğim bir takside buldum. Şoförle beraber açtık. Bakın içinden neler çıktı:

—Kapalı, dolap ve kasa anahtarlarından mürekkep bir deste anahtar.

— İçinde okunamayan bir...rü adres, telefon numaraları, ...çeteler yanlış yekûnlu cemiyetler, silinmiş bir randevu adresi ve erkek fotosu.

— Pudra, ayna, dudak allı...

— Bir çakmak bir sıgaralık..

— Biraz sicim;

— Bir mektup taahhüt ilmühaberi,

— Bir tüp krem,

— İki tane kahve şekeri

— Bir tarak

— 22 frank

— Boş bir vaporizatör

— Biraz koz helvası

— Bir krep dö şin nümuneleri.

— Bir aşk mektubu, pek aşkli.

— Bir mendil .

Bereket versin tabanca yok!

Resimdan anlamak!

İstanbul gazetelerinden biri bir müddettir bir hüner göstermektedir. Bu hüner karilerin gönderdikleri resimlere bakarak onların ne tabiat ve seciyede olduklarını keşfetmek..

Bizim arkadaşlardan biri bu hünere hayrandır. O diyor ki:

— Monşer! Olur şey değil! Ben yüzyüze gelip aylarca göüştüğüm nicelerinin bir türlü karakterlerini keşfedemiyor ve ekseri aldanıyorum. Beride bir resimle her şeyi keşfediyorlar. Harika !

FELEK

H. Fırkası kongresi

(Başı 1 inci sahifede)

derinliklerinde mevcudiyetlerini muhafaza eden eserlerile yaşadığı bugünkü siyasî hudutlarımız içindeki yurttur. Vatan hiç bir kayıt ve şart altında ayrılık kabul etmez bir küldür.

Millet nedir?

Millet: Dil, Türklük ve mefkûre birliği ile biribirine bağlı vatandaşların teşkil ettiği siyasî ve içtimaî heyettir.

Amme hukuku

Âmme hukuku: Türk vatandaşlarına teşkilâtı esasiye kanununun verdiği içtimaî ve ferdî hürriyet, masuniyet, müsavat ve mülkiyet haklarının mahfuz bulundurmak fırkamızca ehemmiyetli esaslardandır.

Bir dereceli intihabı tatbik etmek yüksek emellerimizdendir. Ancak vatandaşı intihap edeceğini tanıyabilecek vakitler şartlar ve vasıtalarla mücehhez kılmak lâzımdır. Bunun temini hususundaki mesainin matlûp neticeyi vereceği güne kadar vatandaşı yakından tanıdığı ve emniyet ettiği insanları intihap etmekte serbest bırakmayı hakik; demokrasiye daha uygun buluruz.

Kadınların siyasî hakları

Fırka kadınların belediye intihabında olduğu gibi meb'us intihabın da da siyasî haklarını kullanmak için lâzım gelen müsait zemini hazırlamayı bir vazife addedecektir. Fırka ancak bu takdirde tarihî ve şeref lı hayatımızı yeni şeraite uygun sinması ile ihya etmiş olacağına kanidi.

Devletin teşkilâtı esasiyesi

Türk milletinin idare şekli vahdeti kuva esasına müstenit olan bugünkü devlet şeklimizdir. Bu şekilde Büyük Millet Meclisi millet namına hâkimiyet hakkını kullanır. Reisicümhur ve icra vekilleri heyeti onun içinden çıkar. Hâkimiyet birdir. Kayıtsız, şartsız milletindir. Devlet teşekküllerinin en muvafıkı bu olduğuna fırka kanidir.

Programın ikinci kısmında neler var?

Programın ikinci kısmı Halk Fırkasının ana vasıtalarına dairdir. Bu kısımda fırkanın mühim prensiplerinden biri de şöyle izah edilmektedir.

"Fırka cümhuriyetin millî hâkimiyet mefkûresini en iyi ve en emin bir surette tensip ve tatbik eder devlet teşekkülü olduğuna kanidir. Fırka bu sarsılmaz kanaatle cümhuriyeti tehlikelere karşı her vsıta ile müdafaa eder.

Din hakkındaki telâkki

Vicdani olduğundan fırka din fikirlerini devlet ve dünya işlerinden ve bilhassa siyasetten ayrı tutmayı milletimizin muasır terakkide başlıca muvaffakiyet âmili görür.

Fırka milletimizin bir çok fedakârlıklarla yaptığı inkilâplardan doğan ve inkişaf eden prensiplere sadık kalmağı esas tutar. Türkiye Cümhuriyetini halkın ayrı ayrı fertlerden mürekkep değil ferdî ve içtimaî hayat için iş bölümü itibarile muhtelif mesai erbabına ayrılmış bir camia telâkki etmek esas prensiplerimizdendir.

Programın üçüncü kısmı iktısada münhasırdır. Bu fasılda esas prensipler arasında şu kayıtlar vardır:

Iktısatta harcketsiz sermaye mühimdir. Normal sermayenin yegâne membaı millî tasarruftur. Bunun için aile hayatında umumiyetle devlet mahallî ve millî idarelerde tasarruf fikrini kökleştirmek başlıca prensibimizdir.

Kredi ve sigorta meseleleri ile ihtiyacın talep ettiği ehemmiyette iştigal olunacaktır. İthalâtın ihracattan farklı olmaması ve en nihayet aynı kıymette olması tediye müvazenesinin temini için elzem addettiğimiz şarttır.

Çiftçiler işçiler ve küçük esnaf

Çifçimizi tevzi ve istihsal koopera tifleri gibi iktısadî teşekküllere mazhar etmek ve bu teşekkülleri terakki ve tekâmül ettirmek gayedir.

Büyük arazi ve çiftlik sahiplerinin zirai kredileri rehin mukabili temin olunacaktır. Ziraî kredinin ana müessesesi olan Ziraat Bankamızı kanunî mürakabe altında bulunduracak surette sahilendirmek tedbiri alınacaktır.

Küçük san'atler erbabını ve esnafı müşküller ve sıkıntılardan kurtarmak ve onları daha kuvvetli, emniyetli bir vaziyete koymak ve onlara kredi müesseseleri yaratmak düşünülen esaslı noktalardandır.

Milliyetçi Türk amelesi ve işçilerinin hayat ve hakları göz önünde tutulacaktır.

Sây ile sermaye arasında âhenk tesisi ve bir iş kanunu ile ihtiyaca kâfi hükümlerin vazı fırkanın mühim işleri sıra sındadır.

Sanayi ve Maadin Bankasının hareketli bir sermaye ile teçhizi aslî düşüncelerdendir.

Haricî ticaretimizin tanzimi başlıca iştir. Bu hususta ticaret erbabının faaliyeti semereli kılınacaktır.

Millî mahsulât ve mamulâtımızın revaçlarını teshil, şöhretlerini muhafaza ve ihraçlarını temin tedbirlerile fırka yakından alâkadar olacaktır.

Balıkçılığa ve süngerciliğe ehemmiyet verilecektir.

Malî siyasetimizin esasları

Programda malî siyaset şöyle izah ediliyor:

"Fırkaca devamlı müvazeneye müstenit bütçe fikri maliyede esastır. Vergi kanunlarımızı amelî ve tatbikî bir itina ile ve milletin tediye kabiliyetini istihfaf etmiyen bir zihniyetle tekâmül ettirmek hususundaki mesaiye devam olunacaktır.

Maarif siyasetinde takip edilen esasat

Millî talim ve terbiye ve tedris kısmında fırkanın programı şu esaslı hatlarla teçhiz olunmuştur:

1 — Maarif siyasetinde temel taşı cehlin izalesidir.

2 — Maarifimizde hergüne nispeten fazla çocuk ve vatandaş okutacak bir program takip olunacaktır.

3 — Kuvvetli cümhuriyetçi, milliyetçi ve lâyik vatandaş yetiştirmek tahsilin az derecesi için mecburî ihtimam noktasıdır.

4 — Terbiye ve tedriste takip edilen usul için maddî hayatta muvaffak olmayı temin eden bir cihaz haline getirmek olacaktır.

5 — Şehirlerde, köylerde veya köyler mıntakasında vaziyet ve ihtiyaca göre gündüzlük ve yatı ilk mektepleri arttırılacaktır. Köy mekteplerinde ziraat fikirleri verilecektir.

6 — Liseler takviye ve ikmal edilecektir.

7 — Darülfünun ıslah ve tensik edilerek lâzım olan dereceye yükseltilecektir.

8 — Yüksek mektepler kendilerinden beklenen neticeleri verebilecek mükemmeliyete getirilecektir.

Spor himaye edilecek

Fırka Türk vatandaşlarının vücude getirmiş oldukları ve getirecekleri bütün spor teşekküllerini milletin kuvvetli ve iradeli bir teessüs halinde tutlması noktasından fevkalâde mühim addetmekte ve bu teşekküller idame ve himaye eylemeyi vazife bilmektedir.

İçtimaî hayat

Programın içtimaî hayat kısmında çocukların hayatı ile fırkanın suretimahsusada alâkadar olacağı, doğum evlerinin arttırılacağı, amele mıntakalarında kadın işçilerin çalıştıkları esnada, çocuklarına bakacak müesseseler yaptırılmasına devam olunacağı tasrih edilmiştir.

Adlî ve haricî siyasetimiz

Adliye siyaseti şöyle izah edilmiştir: Adliyede basit ve amelî muhakeme usulleri genişletilecektir. Tebliğ ve icra işleri devamlı bir surette tanzim olunacaktır.

Haricî siyaset hakkındaki madde şudur:

"Yurtta sulh ve cihanda sulh başlıca prensibimizdir.,,

Programın son kısmında vatan müdafaasının millî vazifelerin en mukaddesi olduğu vefırkanın askerliğin umum vatandaşlara istinatsız tatbiki esasını kabul ettiğini tasrih etmiştir.

Maaşlardan tekaüdiye kesilmiyecek

(Başı 1 inci sahifede)

leri tatbik edilmeyecektir. 5 — Az memurla çok iş çıkarmak esası tekarrür ettiğinden devairin mesai saatleri Heyeti vekile kararile tebdil edilmiştir.

Yarından (bugünden) itibaren mesai saatı 9 dan 12 ye ve 13 buçuktan 18,5 a kadar olmak üzere sekiz buçuk saate çıkarılmıştır.

6 — Memur maaşlarından tenkihat yapılmayacak, tekaüt aidatı kesilmeyecek, ancak yüz de 5 kazanç vergisi tarh oluna caktır.

Bugün, fırka grupunda memur maaşlarının tenzili lehine bir cereyan hâsıl olmuşsa da hükûmet, fırkanın büyük bir ekseriyeti bu teklife taraftar olmamıştır. Şimendifer işletmesinde takip edilecek ucuz ve tasarrufkârane hattı hareketin hesaplarından biri de İstanbul-Ankara ekspresinin haftada üç defaya indirilmesi olacaktır.

Istanbulda yeni teşkilât yapılacak

(Başı 1 inci sahifede)

Emlâki metruke müdürlüğünün lâğvına gelince, esasen bu müdürlük üç dört sene evvel ilga edilmiş ve işe yarayan emlâk ta Emlâk bankasına devredilmiş bulunmaktadır. Kalan emlâk, Ddefterdarlık emlâki milliye kalemi tarafından idare olunacaktır.

Diğer taraftan eytam, eramil, mütekaidin maaşlarının da diger vilâyetlerde olduğu gibi, mal müdürlüklerinden verilmesi için teşkilât yapılması çok kuvvetlidir.

Bu takdirde İstanbul zat işleri muhasipliği ilga olunacak, buradaki memurlar da kazalar mal müdürlüklerine verilecektir.

Aynı zamanda sinema ve temaşa yerlerindeki kontrol memurları da kazalara merbut olacaktır.

Bu teşkilâtın halk işlerini kolaylaştıracağı beyan edilmektedir .

Berberler

Kadın ve erkekler için kurs açıyor

Berberler cemiyeti idare heyeti dün toplanmıştır.

Heyet azasından bir zat içtima hakkında şu malûmatı vermiştir:

— Diplomasız berber kalfa ve çıraklarına mahsus kursun 3 temmuzda açılması tekarrür etmiştir.

Bu kurs iki kısım olacak, birinci kısım 2 ay devam edecek, ikinci kısım 15 günden ibaret olacaktır. Diplomasızlar ehliyet derecelerine göre bu kurslara alınacaktır .

Diplomasızlar 1000 kadardır. Kurs bittikten sonra diploma almayanlar icrayı san'atten menedilecektir. Teşrini ev evlde de kadın berberler kursu açılacaktır.

Diger berberlerin diplomaları tecdit edilecektir .

Diploma tecdit ücreti bir liradan ibarettir. Diplomasızların kurs ve diploma masrafı beş lira olarak tesbit edilmiştir.

Hafta tatili

Hafta tatili yapılamaması dolayısile cemiyete bir çok şikâyetler vaki olmuştur.

Cemiyet bunları nazarı itibara alarak meb'uslarla temas etmek suretile teşebbüslere başlamıştır. Ayrıca Ankaraya cemiyet namına bir heyet gönderilerek hükûmete müracaat edilecektir.

Cemiyet, eskisi gibi cumaları öğleye kadar tatil yapılmasını istemektedir. Berberlerin hemen hemen hepsi buna taraftardırlar.

Boğulmuş çocuk efsanesi

Bundan bir müddet evvel gazeteler Feriköy islâm mezarlığına 10 yaşında boğulmuş bir çocuk gömüldüğünü, gömenlerin kaçtığını yazmışlardı. Biz o zaman gömülen çocuğun 10 yaşında olmayıp 8 aylık bir çocuk olduğunu yazmıştık .

Öğle gazeteleri bu yazımızı tekzip etmek ister gibi 10 yaşında boğulmuş bir çocuk gömüldüğünde, hattâ gömen iki kişinin yakalandığında ısrar etmişlerdi .

Bu haber asılsızdır.. Gömülen çocuk kablelmiat yani 8 aylık doğmuş bir çocuktur ve diger cenazeler gibi defin merasimine tabi olmadığı için kimseye haber verilmesine lüzum görülmeden defnedilmek istenilmiştir. Çocuğun annesi Feriköyünde Baruthane sokağında oturan Hamit kızı 24 yaşında Hamiyet hanım, babasıda Mehmet oğlu Ahmettir. Hamiyet Hanım cenini bir hastalık neticesinde düşürmüştür.

Küçük sıhhiye baytar mezunları

Küçük baytar mektebinden bu sene 30 Efendi mezun olmuştur.

Bu efendilerin 2 si Gümüşhaneye, 3 ü Kayseriye, 15 i Erzuruma 6 sı Sivasa 4 ü Erzincana tayin olunmuşlardır. Bu efendiler lâzım gelen harcırahlarını vilâyet baytar müdüriyetinden alarak dün mahalli memuriyetlerine hareket etmişlerdir.

Bu akşam
MAJİK SİNEMASINDA
Büyük Gala olarak
mevsimin en büyük muvaffakıyeti en zengin, en cazibeli ve nükteli Alman opereti olan
K I S M E T
(WIR WERDE ICH REICH UND GLUCKLICH) filmi takdim edilecektir. Mizansen: Berlin Operasının meşhur tenoru RICHARD TAUBER'in Musikisi: Meşhur bestekâr SPOLTANSKY'nin, şarkılar: danslar, dilber kadınlar. Yıldızlar: HUGO SCHRADER- GEORGIA LIND
Biletler daimî olarak satılmaktadır. Telefon B. O. 560

ASRİ SİNEMADA
Fevkalâde muvaffakıyetle gösterilmekte olan GENİNA'nın mükemmel eseri
Aşk Kepazeliği
Meşhur sinema yıldızları CARMEN BONI ve JACK TREVOR tarafından san'atkârane temsil edilmektedir.
Bugün saat 16,30 matinesinde ve suvarede ZENGİN VARYETE NUMARALARI

ArtiStik Sinemasında
Gösterilmekte olan
GÜLGÜN HAYAT
(görülmemiş film)
JANET GAYNOR ve CHARLES FARRELL tarafından temsil edilmektedir.
Dühuliye 25 kuruş

Bu hafta
OPERA Sinemasına
gidip
VOLGA KIZI
görülmemiş Rus mevzulu en güzel filmini görünüz. Dühuliye 25 kuruş.

BEN AMAR
4 KARDEŞLERiN
Hayvanatı Vahşiye Sirkı
TAKSİM TALİM MEYDANINDA
14 Mayıs perşembe akşamı tam saat 9 da
Muhteşem küşat müsameresi
Biletler 14 Mayıs Perşembe günü öğleden evvel saat 10 dan 12ye ve öğledon sonra saat 2den itibaren her 10 sirk gişelerinden tedarik edilebilecektir. Ehali her gün saat 10 dan itibaren akşama kadar seyahat etmekte olan en mükemmel hayvanatı vahşiye terbiyehanesini ziyaret edebilir.

Harik, hayat, kaza ve otomobil sigortalarınızı Galatada Ünyon hanında kâin ÜNYON SİGORTASINA Yaptırınız.
Türkiyede bilâ fasıla icrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.
Telefon: Beyoğlu - 2002

Alenî teşekkür

Mihriban'ın vefatından gerek bizzat, gerek tahriren taziyede bulunmak lütfunu gösteren akraba ve ehibbamıza teşekkürler ederiz.

Hüsamettin Paşa zevcesi Behiye- Haşım Beyhan Hüsameddin- Veysi Hüsameddin

Birinci Ticaret Mahkemesinden:

Doyçe Oryant Bankasına Merhun 12 adet nadide ve 5 adet Isparta halısının 11 Mayıs 931 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar Sandal Bedestesinde satılacağı ilân olunur.

İ L Â N

22 Mart 1931 tarihinde sureti adiyede inikateden hissedaran içtimaında verilen karara göre 1930 senei maliyesi için 14 (Birinci tertip) ve 11 (İkinci tertip) numaralı kuponlara faiz ve temettü olarak 63 kuruş tediye edeceği ve tediye edilecek mebaliğden kazanç vergisi tevkif olunacağı KÂATÇILIK ve MATBAACILIK ANONİM ŞİRKETİ hissedaranına ilân olunur.

Tediyat şirketin Galata'da Mahmudiye caddesinde kâin 11/13 numaralı merkezinde 1 temmuz 1931 tarihinden itibaren ifa edilecektir.

9 Mayıs 1931

Kâatçılık ve Matbaacılık Anonim Şirketi Meclisi İdaresi

Milliyet'in tefrikası : 25

Köle

İbrahim Bey bunu o kadar ciddî ve kat'î bir vaziyette söylemişti ki beyefendinin kendisi mutlaka hakikatı söyleyeceğine Fettahın zerre kadar şüphesi kalmamıtı.

O nun için harem ağası daha fazla ısrara lüzum görmedi. Belki de cesaret edemedi. İbrahim Bey tekrar kendisini temin etti:

— Önümüzdeki salı günü benim İstanbuldaki evime gelirsin. Ben o gün evimde bulunacağım. Seninle uzun uzadıya konuşuruz. Seni böyle harem a...an kim olduğunu ben ...lerim. Sen de bana ...i, öğreneceklerini ...di beni dervişler bekliyor. Onların yanına gitmeliyim. Kerime Hanım bir kaç gündenberi rahatsızdı. Beyoğlu caddesinde Kadri Beyle karşılaştığı sırada Fettahın birdenbire gelivermesi genç kızı o gün hasta etmişti. Konağa dönüşünde odasına kapanmış, ağrıyan başını, bozulan sinirlerini dinlendirmek için aldığı iâçlardan faide bekleyip durmuştu.

Fettahın kimseye bir şey söylemediği anlaşılıyordu. Zenci köle küçük Hanımefendile Kadri Beye dair kimseye ima tarzında bile bir şey söylememişti.

Aradan bir kaç gün geçmişti. Artık Kerime Hanım bu hâdiseyi düşünürken korkmuyordu. Bilâkis şimdi kendini daha cessur buluyordu. Genç kızın kendi kendine verdiği bir karar vardı.

Sabahlayın uyandığı zaman büyük hanımefendinin bir emri olup olmadığını bekleyen Kamere ilk sözü şu olmuştu:

— Kamerciğim, git Fettaha sor bakalım Paşa babam bir yere çıktımı.

Yusuf Paşa erkenden kalkar mühim işlerini, yazılacak yazılarını görüp yazmak için selâmlıktaki odasına iner, saatlarca orada meşgul olurdu.

Kamer kalfa gitti. Biraz sonra avdet ettiği zaman şu haberi getirmişti:

Paşa Efendi selâmlıktaki odasında yalnızmış.. Yazı yazıyormuş..

Genç kız aldığı cevaptan memnun görünüyordu. Çevik bir hareketle yatağından fırladı:

— Kamer, dedi, ben bu sabah süsleneceğim. En güzel esvaplarımı hazırla.. Ferace giyeceğim, yaşmak koyacağım..

Kamer bu fikri beğendi. Küçük Hanımefendi çok güzeldi. Fakat yaşmak ve ferace ile bu güzellik fevkalâde oluyordu. Kerime Hanım etrafına seri bir nazar fırlattı. Yatağının yanındaki masanın üzerinde bir çok İngilizçe, Fransızça, kitap ve roman vardı. Paristen getirilmiş pek kıymetli bir aynaya baktı. Çehresini tetkik etti.

Kerime Hanım giyindi, süslendi. Sonra küçük hanımefendi ağır ağır adımlarla odasından çıkarak yürüdü. Merdivenlerden indi. Kerimenin nereye gittiğini bilmeyen Kamer küçük Hanıma arkasından şaşkın, şaşkın bakıyordu. Bu şaşkınlıkta Kamerin hanımının bu kıyafetle daha güzel olduğunu görmekten doğan bir tadir hissi de vardı.

Kerime Hanım sanki konağa gelmiş yabancı bir misafir kadar ağır bir vaziyet alarak yürüyordu.

Harem dairesini bu suretle geçti. Selâmlığa geldiği zaman doğru Paşa babasının bulunduğu odanın kapısına doğru ilerledi. Oraya kadar gelirken kendini pek cessur hisseden genç kız babasının karşısına çıkacağı zaman kalbinin çarptığını duydu.Ayakları sanki ilerlemek istemiyordu. Kapının önüne geldiği zaman Fettah meydana çıkmış, küçük Hanımı girmekten menetmek ister gibi bir vaziyet takındı:

— Paşa efendinin şimdi işi var, demişti, çok işi var.. Yazı yaziyor.

Fettah nereden çıkmıştı?. Paşanın yanına kimin gelip gitmek istediğini görmek, Paşa tarafından çağırıldığı zaman koşup emir almak bir tarafta bekliyordu. Genç kız ihtimal ki heyecandan harem ağasını far ketmemişti.

Şimdi tekrar Fettah ile karşı karşıya gelince genç kız gayri ihtiyari geri çekildi.

Fakat bu Fettahın mâni olmak istediği gibi Paşanın yanına girmekten vazgeçmek için değildi.

Kerime Hanım kendini topladı. Verdiği karardan vazgeçmeyeceği gibi bu sabah yapmak istediği tasavvurunu tehir de etmeyecekti. Eğer başka bir şey olsaydı. Kerime Hanım harem ağasının bu ihtarı karşısında geri çekilirdi. Fakat şimdi öyle değildi. Verdiği kararı mutlaka yerine getirmek için buraya kadar gelmişti. Kerime Hanım Fettahın sözüne ehemmiyet vermedi. Hattâ kapı ile kendi arasına girmek ister gibi duran Fettahı bir tarafa itti. Harem ağası demindenberi küçük hanımın böyle giyinerek babasının yanına girmek için selâmlık dairesine inmesinden hiç bir şey anlamamıştı.

Bu şaşkınlıkla Fettah geri çekildi. Küçük hanım kapıyı açtı. İçeri girdikten sonra kapıyı tekrar kapadı. Fettah büsbütün şaşırmıştı.

Yusuf Paşa içeri girenin kim olduğunu anlamak için başını kaldırıp baktığı zaman içeriye giren kadının kim olduğunu birdenbire anlayamadı. Fakat Kerimenin kendine doğruilerlediğini görünce kızını tanımakta müşkilât çekmedi. Paşanın dudaklarında bir de tebessüm belirmişti. Elindeki kamış kalemi, kâğıdı bir tarafa bıraktı:

(Bitmedi)

Hani açıkta mal satılmayacaktı?

Köprü üstünde, şurada bura da bir çok satıcılar görüyoruz ki bunlar en basit sıhhî kaidelere riayet mecburiyetini kendilerinde hissetmiyorlar. Belediyenin müteaddit emirlerine rağmen hâlâ açıkta, tabla, küfe ve işportalar içinde yenecek şeyler satılıyor.

Son günlerde üzerinde kâğıt filân bulunmayan bazı çıkolatların, pandispanya, çörek, tatlı gibi şeylerin açıkta satıldığına sık sık tesadüf edilmektedir.

Halbuki yaz mevsiminde bulunuyoruz. Öteye beriye pislik nakleden sinekler, etrafımızda vızıldamağa başladılar. Bunlar bir yerden bir yere konarak en sarî hastalıkları nakledip dururlar.

Açıkta satılan yenecek şeyler ise bu sinekler için âdetâ birer ziyafet hükmündedir. Belediyenin açıkta yeyecek satılmaması hakkındaki müteaddit emirleri nerede kaldı?

Bu çiroz bolluğu da ne?

Çirozun bu son günlerdeki bolluğu, hakikaten görülmüş şeylerden değildir. Bu bolluk çiroz kurutmağı kendilerine iş edinen kimselerin bu sene pek te yüzünü güldürmemiş olsa gerek... Bir çok yerlerde perakende olarak tanesi yirmi paraya kadar çiroz satılmaktadır. Bu balık kurusu bilhassa meze sofrasında mevki sahibi olduğu için boluğuna rağmen gene müşterisi az değildir. Bazı dükkânlar, son günlerde camekânlarını çirozla süslemektedirler.

En iyi çiroz yetiştirmekle meşhur olan yerlerimizden biri Darıcadır. İsanbuldaki çirozlarıtn dörtte üçü Darıcadan gelmektedir. Maamafih, burada da çiroz kurutanlar vardır.

İşte size kârlı işlerden biri daha: Eskiler alıcılık...

Eskiiiler alayım...Eski pantalonlar, caketler, ayak kabıla ıyorum... Sırtında dolu ve ya boş bir çuval, gözü geçtiği sokağın pencerelerinde, her adımda bir durak aynı nakaratı başka başka ilâvelerle tekrar eder:

Çamaşır sepetleri var, bardak var,sürahi var..Bardak kap lara sürahiler, eski fotinlere bardaklar.. Haniya, eskiiiler alayım!

İstanbulun hemen hiç bir mahallesi yoktur ki belli başlı bir eskiler alıcı yahudisi bulunmasın.

Bu işi yapanların yüzde doksanı yahudi olması da gösterir ki eskiler alıcılık, kârlı bir zanaattır. Eğer öyle olmasa yahudi vatandaşlarımız arasında asla bu kadar rağbet kazanamazdı.

Yalnız eskiler alıcılarının kolay bir iş olduğunu da zaanetmemeli..

Sabahtan akşama kadar, kapı kapı dolaşıp, bir hayli zamandanberi eskiyi yeniye tebdil etmenin çaresini bulan fakir halkın eski diye önüne attığı paçavralara kıymet biçmek, bir çoklarımızın bedava verseler almayacağımız eşyayı az çok para mukabilinde satın almak, sonrada bu bin bir dil döküp, bin dereden su getirerek aldığı kırık döküğü daha yüksek fiatle satıp nafaka tedarik etmek her halde çok tahammül isteyen bir iştir.

Maamafih eskici yahudilerin içinde kazancı yolunda gitmediğinden şikâyet eden yok gibidir.

Malûmya, vergi yok.. Dükkân kirası yok, işporta masrafı yok.. Sermaye olarak topu tobu bir kaç tane boş çuvalları ağzına kadar doldurdu mu keyfi tamamdır yahudinin....

Ötedenberi eski eşyayı başımızdan atmağa bahane aradığımız için evde bir kaç eski biriktimi, hemen eskici yahudiye okuturuz. Eskiler alıcılar umumiyetle çok açık göz adamlardır. O kadar ki, karşılarında biraz kendi halinde birini gördülermi kıyasıya aldatırlar.

Meselâ yahudiye bir eski pantalon gösterirsiniz, evirip çevirip alıcı gözü ile şöyle bir baktıktan sonra başını sallar:

— Etmez... Bir para bile etmez..

Size pantalonu iade ederken merhamete gelmiş gibi devam eder:

— Ama, eğerkim bana verirsen,yüzel hatırn için on beş kuruşa alurum..

Halbuki, o beğenememiş pantalona, bit pazarında mutlaka iki liraya müşteri bulacaktır. Eskiler alıcıların en hoşlandıkları aksata, hiç şüphe yok ki boş rakı şişeleri üzerine yapılan aksatadır.

Bu boş şişeler, iki kuruştan yirmi beş kuruşa kadar müşteri bulur. Yahudiler ise şişe başına mutlaka hiç olmazsa altmış para, ikişer kuruş kazanırlar. Günde üç yüz şişe topladımı işte size altı yüz kuruş kâr..

Buzamanda "benim,,deyen adamlar, günde altıyüz kuruş kazanamıyorlar? Üçyüz tane boş şişe nasıl toplanır? Deyeceksiniz ama, erbabı olan pek âlâ toplar. Rakının bu kadar hararetli taraftarı bulunan bir şehirde boş rakı şişesinden daha ne olabilir?.

Doğrusunu ister misiniz, bu zamanda insanın eskiler alıcı olacağı geliyor.

Küfenin içinde..

Küfesinin içinde yan gelen şu hamal, pek gözü tok bir adama benziyor. Öyle ya.. Oda, ötekiler gibi küfesinin içine girecekine sırtına vurup şurayı burayı dolaşsa ve böylelikle gününü gün etse olmaz mı? Evet amma, şurayı burayı dolaşmadığını,kısmetini aramadığını nereden biliyorsunuz? İhtimal ki, dört tarafa baş vurmuş, fakat hiç bir yerde iş bulamayarak akıbet küfesinin içine girmekten başka çaresi kalmamıştır.

Hapishanedeki dostlarını ziyaret edenler

Hapishane köşesinin bir imtihan yeri olduğunu söyleyeler. Vakıa, hürriyetlerinden mahrum edilmek suretile günahlarının kefaretini ödeyen bu zavallılar arasında mahkûmiyetlerini ikmal ettikten sonra cemiyete faydalı bir uzuv olmağa çalışanlar az değildir. Yalnız bizim hapishanelerimiz, henüz birer ıslahhane olmaktan uzaktırlar. Tedricen asırların ihtiyaçlarına göre hapishane binaları yapıldıkça, müddetlerini bitiren mahkûmlar arasında ıslahı hal etmiş olanların çoğalacağına şüphe edilemez.

İstanbul hapishanesi, salı ve cuma günleri ziyaretçilere açıktır. Hapishanedeki akraba dostlarını ziyaret edenler arasında kadınlar, ekseriyeti teşkil eder.

Küçük esnaf arasında reklâmcılık...

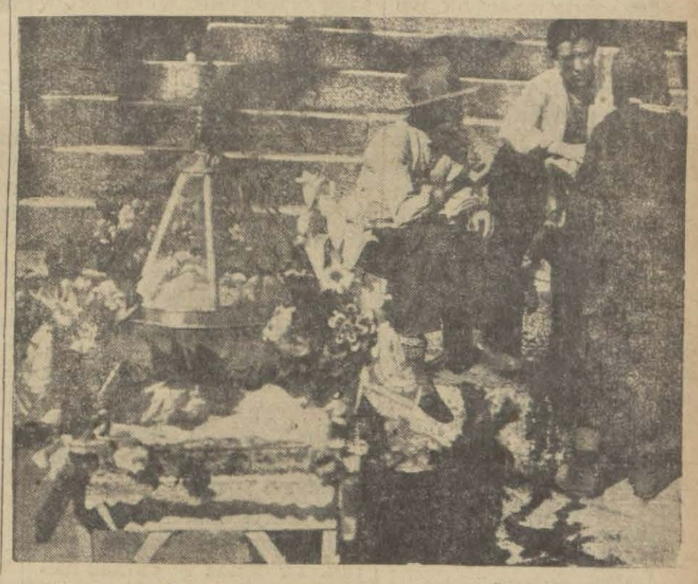

Işin kesatlığını, bazı küçük esnaf, halkın merakını ve alâkasını uyandıracak tarzda reklâmlar yapmağa sevk ediyor.

Eline bir zurna geçirip şarkı söyleye söyleye mal satar, sokak başlarını tutup bağıra çağıra, üzerlerine nazarı dikkati celbedenler bugünlerde pek çoğaldı.

Şu gördüğünüz seyyar pilâvcıda,ne yapsın karınca kadarınca mini mini camekânını süsleyerek rağbet kazanmağa çalışıyor.

Eski devirde olduğu gibi "armut piş ağzıma düş!,, Kailinden dükkânına bir "Elkâsip...,, Levhası takarak rahat rahat müşteri bekleye gamsız esnaf piyasada kalmadı.

Çünkü zamane müşterileri eski devrin müşterilerine benzemiyor. Hem kılı kırka yarıyor, hem de olur olmaz şeyi beğenmiyor!.

Turfanda sebze çoğaldı amma..

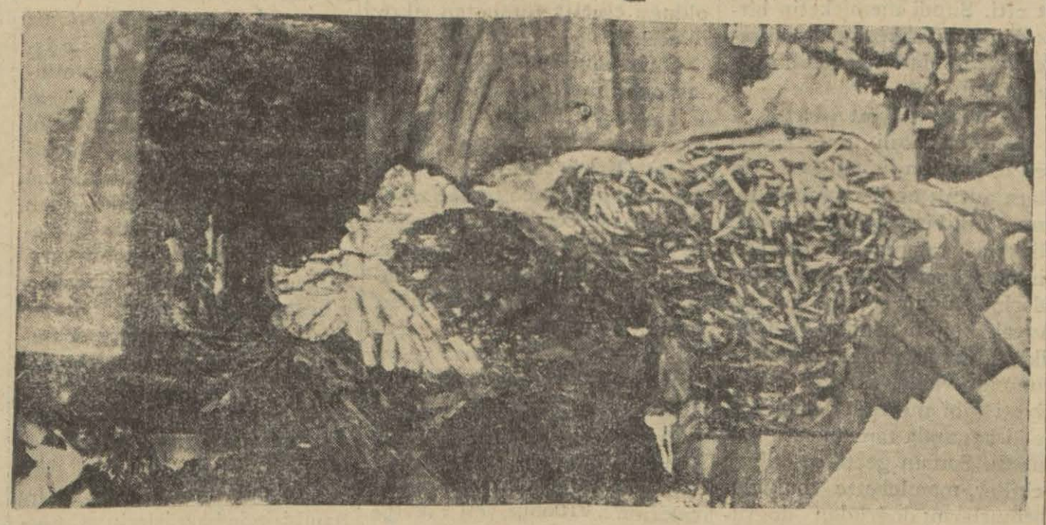

Son günlerde turfanda sebzeler pek çoğalmıştır. Bunlar arasında bilhassa kabak, patlıcan ve domates en dumanı üstünde olanlarıdır.

Istanbul piyasasına turfanda sebze yetiştiren başlıca İzmir vilâyetimizdir. İzmirde turfandacılıkla uğraşan bazı belli başlı bahçıvanlar vardır. Bunlar, mevsiminden evvel sebze yetiştirip her tarafa sevk ederler.

Yalnız şu var ki hariçten turfanda sebzeler mevsiminde yetişen yerli sebzeler derecesinde lezzetli olamiyorlar. Meselâ bakkaların son zamanlarda yerlileri çıkmıştır. Bunların gelen bakkaların cins ve lezzet itibarile farklıdırlar. Fiatide çok düşüktür. Domatese gelince: Bunlar, gümrüklü memleketlerden geliyor ve okkası iki yüz kuruşa kadar satılıyor. Kabak, ucuzlamıştır. Okkası perakende olarak 40- 50 kuruştur.

Turfanda fasulya, pahalı ve azdır. Yaz sebzelerinin en başında bulunan biber ve patlıcan da Mısırdan az olarak gelmektedir. Fiatleri zahir zenberektir.

Anlaşılıyor ki sebzelerin ucuzlamasını cin hazirana kadar bekleyecektir.

Deniz levazım satın alma komisyonundan:

6500 kilo süt (1haziran 931 pazartesi günü saat 11 de münakasaya konmuştur.

10,270 kilo (Muhtelif cinste yaş sebze 1 haziran 931 pazartesi günü saat 14 te münakasaya konacaktır.

Heybeli Adada deniz harp mektebi ve lisesinin 931 senesi birinci altı aylık ihtiyacı olan yukarda yazılı 6500 kilo süt ve 10,270 kilo muhtelif cinset sebze münakasaya konuldu.

Münakasa zamanı olmak üzere tayin edilen 11 haziran 931 pazartesi günü saat 14 te yapılacak açık münakasada teklif edilecek fiatler muvafık görüldüğü takdirde ihale edileceklerinden şartnamesini almak isteyenlerin her gün ve vermek isteyenlerin ihale gün ve saatinde Kasımpaşada deniz müzesi umum kapısının üstündeki deniz levazım satın almak omisyonuna müracaatları.

Balıkçılık müfettişliğinden:

Balta limanındaki Enstitü için münakasaya konulan ve10 mayıs 931 tarihinde ihale edileceği ilân edilen kalorifer malzemesile soğuk hava ve buz alât ve edevatı ve tesisi hakkındaki şartname ve keşifnamelerin görülen lüzum üzerine tadili hasebile yevmi münakasa 14 mayıs 931 perşembe günü icra edilmek üzre tehir edilmiştir.

Deniz levazım satın alma komisyonundan:

25000 kilo ekmek 31 mayıs 931 pazar günü saat 11 de, 9000 kilo et 31 mayıs 931 pazar günü saat 14 te.

Heybeli Adada deniz harp mektebi ve lisesinin 931 malî senesi birinci altı aylık ihtiyacı olan yukarda yazılı 25,000 kilo ekmek ve 9000 kilo et münakasaya konuldu.

Münakasa zamanı olmak üzere tayin edilen 31 mayıs 931 pazar günü saat 11 de ve 14 te yapılacak açık münakasada teklif edilecek fiatları muvafık görüldüğü takdirde ihale edileceklerinden şartnamesini almak isteyenlerin her gün ve vermek isteyenlerin ihale gün ve saatinde Kasımpaşada deniz müzesi umum kapısının üzerindeki deniz levazım satın alma komisyonuna müracaatları. 700

Divanı Muhasebat Riyasetinden:

Divanı Muhasebat binasının kalorifer, elektrik tesisatı pazarlıkla ihale edilecektir. Aşağıdaki hususat taliplerin nazarı dikkatine arzolunur.

1 — Pazarlık 16-Mayıs 931 tarihine müsadif Cumartesi günü Divanı muhasebat riyasetinde yapılacaktır.

2 — Pazarlığa iştirak edeceklerin teminat mektupları ile fennî ve malî ehliyet ve iktidarlarını gösteren vesaik ile birlikte saat 15 te hazır bulunmaları lâzımdır.

3— Komisyonca iktidarları kâfi görülmiyenler pazarlığa iştirak edemiyeceklerdir.

4 — Plân ve projeler 10 lira mukabilinde Divan Muhasebat idare altınden tedarik edilir.

Yeni kabine mecliste bazı tenkitlere cevap verdi

(Başı 1 inci sahifede)

...e elimizden geldiği kadar ...nelmilel sulh havasının ve ...kânlarının takviyesini ilti...n ederiz. (alkışlar)

...Haricî siyasetimizin dostluk ...tesisinde, mukaveleler ak...de, beynelmilel içtimalar ve ...ekküllere iştirakinde hattı ...reketini bu suretle izah eyle...k mümkündür.

"Dahilî siyasette huzur ve ...niyetin halelden masuniye...esas vazifemizdir. Bizde bu ...ye, şimdiye kadar olduğu gi... bundan sonra da Cümhuri...t kanunlarının muhterem ve ...ata olması, her hangi bir te...üldüde ve sakat ümide müte...mmil olmadığının anlaşılma...ve anlatılması ile temin edil...k kabildir. (alkışlar).

Yalnız Büyük Millet Mecli...in iradesi, Türkiye mukad...ratı için kat'î bir hüküm ih...a ettiğinin sarsılmaz bir ka...at halinde bulunması Cüm...riyetin serbest ve feyizli ida...sinin her türlü inkişafları i...n temel taşıdır. (Alkışlar).

...narşik cereyandan uzak, va...ndaşların haklarını ve hürri...tlerini temin eden bir hayat ...rzı bu suretle idame oluna...ığı kanaatındayız. Kuvvetli ...evlet otoritesi, kuvvetli hükû...met mefhumlarını bu suretle ...plıyoruz.

...Dahilî idarede ve adliye ci...izında bu maksatları temin ...eden vesaiti mütemadiyen art...ırmak emelimizdir.

...n Maarifte gayelerimizin te...mini için az masrafla çok oku...ğbilmek fikirlerinin tatbikin...e bilhassa mesai sarfetmek ...kararındayız.

— Sıhhat mücadelerimiz, her ...rüşkülât içinde başlıca işleri...mizdn olmakta devam edecek ...r. İçtimaî muavenet hizmet...lerini her vasıta ile teşvik ve ...tevsi etmeğe çalışacağız.

Muhterem Efendiler;

İmar faaliyeti ve memleke...tin iktısadî vaziyetinin inkişa... hükûmetinizin başlıca atfı ...nazar ettiği mevzulardır. Onun ...için evvel emirde hem imar ve ...iktısadın hem alelûmum dev...let hayatının nizamı için meb...de ve mesnet olan malî düşün...celerimizden bahsetmeliyim.

Bilirsiniz ki satış fiatlarının ...beynelmilel pazarlarda sür'at...le tenezzülü her memleket gi...bi bizi de müteessir etmiştir. Memleketin ihtiyatlı ve mah...sullerinin çeşitli olması saye...sinde bizim buhrana mukave...metimiz daha ümitbahş ve ...kudretli bir mahiyettedir. Bu...nunla beraber devlet sarfiyatın...da gayet ihtiyatlı tedbirler ile ...yeni seneyi karşılamak kararı...nı ittihaz ettik. Düşünüyoruz ...ki bu sayede iktısadî ve malî ...hayatımızı ciddî sarsıntıya ma...ruz kalmadan yeni istihsal saf...halarına ve yeni imar program...larına geçebileceğiz ve başladı...ğımız işleri tevakkuftan vika...ye edebileceğiz.

Bu sebeple en büyük tedbir olarak bütçede tasarrufatı ta...savvuru geçen bir azamî dere...ceye çıkardık.

Memur kadrolarında yüzde 15 derecesinde bir tasarruf, ale...lûmum masraflarda her halde yüzde 10 tenzil, şimendifer iş...letmesinde çok ucuz ve tasar...rufkârane bir hattı hareket ta...kibi gibi radikal tedbirlerle a...lelûmum bütçede geçen sene...ye nispetle ümit ettiğimiz te...nakus miktarı 30 milyondan hayli fazladır.

Hâdisata cevap vermeğe ha...zır ihtiyatlı ve sağlam muva...zeneli bir bütçe, umumî hayat için de esaslı bir nazım olacak...tır. (Alkışlar).

Osmanlı borçlarındaki hissemiz

Osmanlı borcundan hisse...mizi bir kat'î karara raptetmek emelimizdir. Hakkaniyet ve kabiliyet dairesinde bir hallin bir gün teahhür etmemesinde menfaat görüyoruz. (Alkış...lar). Bu sayede devletin teah...hüdü hal ve ati için tanzim e...dilmiş bir vaziyet hâsıl olması ...salâh ve iktısadî inkişaf ...esaslı tedbirlerdendir.

...anın kıymetinin ...

yen ilerlemesi hükûmetin hedeflerinden biridir. Filî istikrar için aldığımız tedbirlerin müspet ve mücerrep neticeleri tamamen ümitbahştır.

Merkez bankası

Cümhuriyet Merkez Bankası tesisi için en mühim merhale geçirilmiştir. Memlekette çalışan yerli, ecnebi bütün malî müessesat mümessillerinden mürekkep tesis heyetinin nezaretinde açılan hisse kaydi muamelesi hitam bulmuştur. Merkez Bankasının 15 milyon lira sermayesi usulü veçhile ve miadında tediye ve teahhüt olunmuştur.

Halkımız bu meselede gösterdiği alâka, rağbet ve itimat memleket için hakikaten sevinilecek, övünülecek bir muvaffakiyettir. (Alkışlar).

Şimdi artık bankanın işe başlaması için icap eden tedbirlerin ittihazına sıra gelmiştir.

Vergi usullerinde ıslahat

Efendiler; Vergilerin esasında ve usullerinde teahhüt ettiğimiz ıslahatı ifade eden kanun lâyihaları kâmilen Büyük Meclise takdim olunmuştur. Millî devletin en mühim vasıtası olan Cümhuriyet hazinesinin kudretini muhafaza etmek iktısadî şartlarla ahenk temin edecek tadilât, usullerin ıslahı kanun lâyihalarına hâkim olan esas fikirlerdir.

Muhterem Efendiler; Malî ve iktısadî tedbirlerimizin hepsinde çiftçillerimizin vaziyeti ve mahsullerimizin himayesi bizim esasımızdır. (Alkışlar). Bu hususta memleketin muhtaç olduğu iktısadî teşekküllerin kuvvetlenmesine ve çoğalmasına çalışıyoruz. Gerek kredi müesses elerinde gerek iktısadî teşekküllerde ziraatımızla sureti mahsusasa iştigalimize şahit olacaksınız. Memleket iktısadiyatında iş hayatını tanzim eden kanun lâyihası hazırdır. Ticareti teşvik ve teshil etmekle, limanlarda kolaylıkları artırmakla bilhassa iştigal edeceğiz. Haricî ticareti inhisar altına alacağımız tarzında yapılan işaeler her türlü aslüesastan âridir. (Alkışlar.)

Maden kanunu lâyihasını B. Meclise takdim için hazırlıyoruz. Esas fikir maden işletilmesine mâni görülen eski usullerin ve resimlerin ıslahıdır.

Yerli sanyiin inkişafı için kanunî ve içtimaî tedbirlerimize devam edeceğiz.

Muhterem Efendiler; Başlıca işlerden bahsetmeğe çalıştım. Yorulmaz ve yılmaz mesai ile muvaffakiyete erdirilebilecek mevzulara temas ettim.

Ancak siz bize bu çetin vazifeleri emanet ediyorsanız bu hususta kararınızı reylerinizle izhar buyurmanızı istirham eyleriz."

Yeryer, sürekli alkışlara mazhar olan Başvekilin izahatını müteakıp müstakil meb'uslardan Kocaeli meb'usu Sırrı B. söz aldı.

Sırrı Beyin sözleri

Aynen dedi ki:

— Hükûmetin programı üzerinde münakaşa edebilmek için nutkun bir sureti daha evvelden tevzi edilmeli idi. Bu suretle program üzerinde tetkikat yapılabilir, lehinde ve aleyhinde peyda edilecek fikirokunurken tuttuğum notların bende bıraktığı tesirlere göre söz söylemek mecburiyetiyim. Onun için bu ani düşünce ve mütalealarla hakikî kanaatleri mi istediğim gibi tasrih edeler ortaya konurdu. Program meyeceğim. Kabine bu beyanatı ile bize yapılacak bir çok güzel şeyler vaddediyor .

Eğer parlâmento hayatında kabinelere vaitlerini yerine getirip getirmediğini gördükten ve anladıktan sonra itimat ve ademi itimat reyi verilmesi mutat olsaydı ben, şimdi hiç bir şey söylemeğe lüzum görmezdim. Ancak böyle vaitlerin neticelerine taliki karar edilmesi mutat olmadığından zarurî olarak mütalea yürütülmesi lâzım geliyor.

...

Hazretleri, bir kaç senedenberi kabinenin başında bulunuyorlar. Ve bir kaç defa meclisten itimat istediler ve aldılar. Gerçi ben, meclisten uzak kaldığım zamanlarda siyasî mesaili takip edemedim. Ne vadettiler ve ne yaptılar bilmiyorum. Ancak bildiğim ve gördüğüm bir şey varsa bugün memlekette pek çok yapılacak şeyler ve tatmin olunacak pek çok ihtiyaçlar bulunduğudur. Kabinenin siyaseti hariciyesini çok nazarı dikkati calip görürüm. Biz, Avrupalıyız diyoruz ve öyleyiz de.. Fakat Avrupalılar, ailevî bir şeyi müzakere edecekleri zaman bizi kendileri arasına almak için bazı dostlarımızın refakatına ve tekliflerine ihtiyaç hissediyorlar.

En mütekâmil şekli hükûmete malikiz. En mütekâmil kanunlarımız var. Avrupa bizde ne gibi bir kusur görüyor da böyle ihtiyatı tedbirler alıyor. Bu fakat, izaha muhtaçtır.

İktısadî mesaile gelince..

İktısadî mesaile gelince bunda daha fazla tevakkuf etmek iktiza ediyor. İnkâr olunamaz bir hakikat vardır ki, memleket buhran içinde ıstırap çekiyor. Gerçi buhran cihanda caridir. Bize mahsus değildir. Burası müsellem. Ancak, memleketimizi bu buhranın tesirlerinden mümkün mertebe korumak ve tesirini azaltmak için yapılan tedbirlerin kifayet etmediği de gözümüzün önündedir. Hükûmet, halk hükûmeti bütün teşkilâtı bu mefküreye müstenit. Böyle ise halkın insanî ve tabiî hukuk ve ihtiyaçlarını bazen ihmal ediyor.

Teşkil ettiği inhisarlarla ferdin teşebbüs kudret ve istidadını selbediyor, uyuşturuyor. İstanbul liman şirketi gibi. İstanbul limanını öldürdü.

İnhisarlardan şikâyet

Diğer inhisarlar bir çok mütehhassıs vatandaşlarıçalışmaktan ve istidatlerine inkişaf vermekten menetti. Küçük ve büyük sermayelerin kredi verebilmeleri imkânını kaldırdı. Senelerdenberi vapurculuğu, deniz ticaretinin inkişafına adeta engel olan seyrisefain idaresine bir şekli mahsus verildi. Yani halka bırakılamadı. Daha başka mütalea ile başka hükûmetlerde emsali teşekküllere benzetilemedi ve busuretle seyrisefain müttehit tedabirinden diğer vapur şirketleri, daima mutazarrır olmakla kaldı .

Malî kanunlar..

Malî kanunlarımızın sureti tatbikinde görülen şikâyet umumîdir. Gerçi ıslahat vadolunuyor ancak bu kanunların vaz'ından beri bir çok seneler geçmiştir. Onun için bundan sonra da ne suretle tatbik edileceğini ve ona nasıl raptı emel olunacağını ancak bize netice gösterecektir .

Bazı adlî kanunlarımızın memlekete menfaat verici şekilde tatbik olunamayışı müteşebbislerinde makûs hisler tevlit etti. Şimdi memleketin biraz da dahilî idaresinden bahsedeyim. Bunda biraz acıklı noktalarvardır.

İdari vilâyat işleri

Dahiliye vekili Beyefendiyi ben bugün, en mütehassıs bir idare adamı olarak tanımaktayım.. Vekil beyefendinin evsafı aliyesini tanımakta belki de birçok arkadaşlarımatakaddüm ederim. Buna şüphe yoktur. Ancak bugün ıslahını vaddettikleri meselâ idarei vilâyat kanununda valilerin tevsii mezuniyeti gibi meseleler daha evvelki kanunda tamamen mevcut tu. Zaman geçtikçe diger vekiller, memlekette bulunan memurlarını doğrudan doğruya kendilerine bağlamak maksadile mahalli rüessayi memurinin salâhiyetlerini azar azar kırptılar, Ve bu hal doğrudan doğruya Dahiliye vekili beyefendinin nazarı karşısında oldu. O vekil bey ki, doğrudan doğruya her şeyi düşünmeğe ve her şeyi yapmağa muktedir di ve eğer ben onun bir mislini daha burada görmüş olaydım belki bu sözlerimi bu kadar a...

tinin kanunlara karşı vuku bulan bu tecavüzlerin idarei dahiliye ne kadar rencide edeceğini herksten daha iyi bilirler. O halde nasıl oluyor da sükût ettiler. Bunu, ben bilmiyorum.

Mahdut salâhiyet..

Şark isyanı ve Menemen irticai, rüesayı memurinin mahdut salâhiyetlerinin bunda dahi dahli vardır.

Eğer bu rüesayı memurinin eski kanunda olduğu gibi kudret ve salâhiyetleri mevcut olsaydı belki bu hâdiseler meydana gelmez ve daha güzel olur du.

Biliyorum ki, inhisar idarelerinin en yüksek memuriyetlerine bir çok idare mesleğinden çıkarılmış zevata verilmiştir . Bunların evsafı matlubeyi haiz oldukları bugün onlara tevdi edilen vazifelerden anlaşılıyor. Bunların kanun harici icabata tebaan müddeti ikmal etmiş gibi kayıtlarla tekaüde sevkedilerek yerlerine mesleğinde tekâmül etmemiş tecrübesiz zevatın getirilmsei bu halleri mucip olmuştur.

Bunların idaredeki vukufsuzluğu vazifelerini mensafa uğratmış ve kendilerini tereddüde sevketmiştir.

Onu nazariye olarak arzedi - yorum. Bilmem vekil Beyefendi, ne buyuruyorlar? İki kelime ile de Müdafaai milliyeden bahsedeceğim. dostunu düşmanını yıkıcı, ezici kudreti karşısında daima boyun eğdiren ordumuzun neferinden baş kumandanına kadar cümlesini tebcil etmek hepimizin ve benim en büyük vazifemdir.

Bugün hükûmetin orduya karşı yapacağımı ben kendi nefsimde çok az görüyorum. Onların ayaklarının tozu, bizim gözlerimizin sürmesidir. Ve o kadar nazarlarımızda muhteremdir. Bunu samimî olarak söyleyorum ve rica ediyorum - ki, bu söyleyeceğim sözler mesmuat ve müşahadatıma müstenitteir. Hudutlarda bulunan neferlerimizin telebbüsüne bir az daha itina buyurlsun.

Ve onlar karşılarındaki kom şu askerlerin telebbüsatından yerinmesin bunu yüreğim acıyarak söylemekteyim. Hiç şüphe etmem ki, bu yapılacaktır.

Arkadaşlar! Bu dediğim sözler nutuktan, tuttuğum notlar üzerinde yürüttüğüm tahlilâtlie tabiî nutkun nukatı mühimmesine cevap vermiş olmuyorum. Bunu bilirim ve bu sözlerimle İsmet Pşaa kabinesine ademi itimat reyi verilmesini teklif edeceğim değil. Bu aslâ hatırımdan geçmez. İsmet Paşa hükûmetlerinin bu memleketi nasıl demiryollarile biribirine bağladığını iftiharla görüyorum ve bu nokta İsmet Paşanın mucibi iftihar olmağa yegâne sebep olabilir.

İsmet Pş. ya hâs muvaffakiyet

Tarihi terakkimiz yazıldığı zaman bu şimendiferlerde gösterilen muvaffakiyetin İsmet Paşaya hâs bir muvaffakiyet olduğu elbette sarahaten zikredilecektir.

Onun için bu kadar muvaffak olan bir zat hakkında böyle makûs bir mütalea da bulunmak küstahlıktır. Bunu yapamam. (Bravo sesleri) İsmet Paşanın kendisine mesai arkadaşı olarak seçtiği zevat değerli, mümtaz evsafa maliktirler. Onun için en çok hücuma maruz kalmağa müstahaktırlar. Çünkü düşünebilirler ve yapabilirler, eğer düşünemez ve yapamaz olsalardı mazur görülebilirlerdi. Aramızda bazı mesailde belki düşünüş itibarile farklar olacaktır. Farklar bulunmaktadır. Fakat hep düşüncelerimiz, cümhuriyeti takviye ve taalisine matuftur.

Sırrı Bey, beyanatını şu suretle bitirmiştir:

— Bu kürsüde, vesile oldukça içtihatlarımı söyleyeceğim. Onları delâilimle iknaa çalışacağım. Ya kendilerini ikna ederim, ya onlar beni ikna ederler neticede memleket müstefit olur.

İsmet Paşa Hazretlerinin kılıcı ile teessüsüne hizmet etti...

Bunun makûsünü düşünmek, belâhettir ve denaattir. Onun için içtihadatıma tevafuk etmeyen ufak tefek şeyler dolayısile engel olmağa çalışmak benim noktai nazarıma göre vatansızlıktır.

Bundan dolayı İsmet Paşanın verdiği vaitleri tamamen yapacağına kanaat beslerim. Bu vesile ile itimat reyi vermekte cümlenize tekaddüm ediyorum. (Bravo sesleri alkışlar)

Sırrı Beyden sonra Hariciye vekili söz alarak Kocaeli meb'usunun tenkitlerine şu cevabı verdi.

Hariciye Vekilinin nutku

Arkadaşlarım;

Sırrı Bey heyeti celilenize maruzatta bulunurken Türkiyenin Avrupa ailesinde olduğunu ve fakat böyle olduğu halde neden Avrupa devletlerinin kendi aile işlerine karıştırılmamak istendiğini söyledikten sonra bu ailevî işlerine karıştırılmamasının bir sebebi olacağına işaret etti. Kanunlarımızın mükemmeliyetini beyan ederek acaba bir kusurumuz var mı? dedi. Bu noktayı tenvir etmeden geçmek doğru olmaz.

Arkadaşımızı âlenen ve müsaratle temin ederim ki bu noktada Türkiyenin hiç birkusuru yoktur. Yalnız Avrupa ittihadı teşebbüsünün manası nedir? Mahiyeti nedir? Bunu biraz mütalea etmek zahmetine katlanılırsa sordukları hâdisenin sebep ve izahı kolaylıkla bulunur. Avrupa ittihadı teşebbüsü herkesin bildiği gibi Fransa hariciye nazırının ortaya attığı fikirle başlar - esas fikir demiyorum .Bu defaki resmî safha dan bahsediyorum- ve bunun cemiyeti akcama dahil olan aza ya münhasır olması ile başlar.

Coğrafi vaziyeti

Anladığımıza göre bu coğrafi bir vaziyetin icabı olmuştur. Yoksa falân devletin kanunları vesairesi diye bir ölçü mevzuu bahse değildir. Meselâ Japonya gibi kanunlarının ve medenî vaziyetinin yüksek olduğu müsellem olan bir devlet Cemiyeti akvamın esasında ve başında olduğu halde çağrılmamıştır. Sonra bize karşı bildiğiniz gibi dostlarımızın delâletile Türkiye ve Rusyanın ora ya davet mevzuu bahsolduğu vakit - Cemiyeti akvam azası olup olmamak noktası hakkındaki mütaleamı biraz sonra söyleyeceğim - İtalyanın bizim için olduğu kadar ortaya atılan dava için de doğru ve dostane olan teklifindeki meselei müte kaddime tehir edilerek ve yalnız ruznamelerine aldıkları işten bahsedilerek ittifakla davet edilmekliğimize karar verilmiştir. Binaenaleyh bu kararda bir kısmı tarafından davetimizin kabul edilmesi diger bir kısmın ise bunu kabul etme mesi meselesi yoktur. Esasen Akdenizde büyük bir şibih cezire teşkil eden Anadolunun ve yanı başındaki İstanbulun coğrafi vaziyetini tayin etmek şu veya bu siyasî cemiyete ait olamaz. Coğrafi vaziyet ile iştiğal eden âmiller bunu tetkikat ile tayin edebilirler. Türkiyenin Akdenizdeki vaziyetini kimse tağyir edemez. Cemiyeti akvam meclisi umumîsinin kararına istinaden teşekkül eden Avrupa ittihadı tetkik komisyonu cihan iktısadî buhranının -Avrupaya taallük itibarile - müzakereye konmasına karar verdi. Ve komşumuz ve dostumuz ıRsya ile bizim İrlandanın davetlerine karar verdi. Bu karar da Cemiyeti Akvm kâtibi umumîliği vasıtasile bize bildirilmiştir. Bundan sonra Pariste toplanan tali komisyonlardan birinde bazı işlerin eCmiyeti akvam azasına ait olduğu ve cemiyeti akvam ailesi işlerine ait şeyler naktai nazarından cemiyeti akcama dahil olmayan devletlerin müzakereye iştirak edip etmemesini ileriye hatanlar bulundu.

Ekseriyetle menfi karar da verildi. Fakat buna taraftar olmıyan ve itira eden mühim devletler de vardır. Onun için henüz bu nokta kesbi kat'iyet etmiş değildir. Bu münasebetle ileri atılan şey Cemiyemesi meselesidir. Yoksa Türkiyenin şu veya bu noktai nazardan girip girmemesi değildir.

Cemiyeti Akvam âzalığı.

Cemiyeti Akvam azası olmak meselesine gelince: onu daha evvelki Büyük Millet Meclislerinde gâh açık ve gâh işaretle muhtelif defalar mevzuu bhsettiğimizi hatırlayorum. Bunun için o vakit söylediğimizi tekrar etmekle meseleyi kâfi derecede izah etmiş olacağımı zannediyorum.

Türkiye kuvvetlerinin hiç bir vesile ile sevkü idaresi ancak B. M. Meclisinin itimat ettiği icra kuvvetlerinden gayresine bırakılamaz (alkışlar). Binaenaleyh herhangi bir heyette, komşumuz ve dostlarımız bulunsun, Türkiye kuvvetlerinin her hangi bir kararla şu veya bu suretle sevkü idaresi mevzuu bhsoldu mu ancak büyük Meclisin itimat ettiği hükûmetin delegesinin mevzuu bahsolan işin müzakeresine ve karar iştirak etmiş olması lâzımdır (alkışlar). İşte bu hak. bize temin edilmediği içindir ki, diğer devletlerin işlerini bilmem ve onlara karışmak vazifemiz değildir, hattâ karışmamak vazifemizdir. bütün arzularımıza rağmen giremedik. Filhakika hududunu ölçüp biçemediğimiz ve her hususta müsvi hukukla karışamıyacağımız tertiplere ve teahhütlere memleketimizi sürüklemek elimizde değildir. (Alkışlar.)

Biz bütün dünya ile dostluk istiyoruz ve herkesle dost olmağa çalışıyoruz.

Başvekil İsmet Paşa Hazretlerinin biraz evvel söylediği gibi vatanda ve cihanda sulh için çalışıyoruz. Hiç bir cepheye aidiyet ve cepheler doğurmak politikasını beğenenlerden değildir.

İşte umumiyetle izah ettiğim bu sebeplerden dolayı esas fikri kendi fikrimiz olduğu ve bugünkü haldeki şu müesseseyi teşvik ettiğimiz, beğendiğimiz ve kendisile bir çok noktalarda teşriki mesai ettiğimiz halde şu Cemiyeti Akvam azası olmak vaziyeti Türkiye için henüz mevzuu bahsolmuş değildir.

Şimdi Cemiyeti Akvamda aza olmayıp ta bu komisyonda, yeni Avrupa ittihadı tetkik komisyonunda, iştirak ettiğimiz halde bir takım işlere karışıp karışmamak hususuna gelince o husustaki noktai nazarlarımızı ilân ettiğimiz cevaplarımızla gösterdik. Eğer cemiyeti akvama ve azaları kendi aralarında ailevî işleri varsa onları aralarında konuşmak için teşkilâtları ve vesileleri eksik değildir. Ve biz o işlere karışacağız gibi bir davaya girişemeyiz. Ancak coğrafî bir mefhum etrafında devletleri anlaştırmak için ve bu gaye ile olduğu ilân edilen Avrupa ittihadı tetkik komisyonunun vuku bulan davetine iştiraki memnuniyetle kabul ettik. Orada konuşulacak her hususun bizden gizli olmamasını istemek de hakkımızdır.. Ve zaten başka türlü yapamayız. (Alkışlar.

Hariciye vekili kürsüden inerken Sırrı Bey kendisine teşekkür etti. Kürsüyü İsmet Paşa işgal etti. dedi ki:

İsmet Paşanın cevabı

— İzmit meb'usu muhteremi Sırrı Beyin mülâhazatı iki zümrede toplanabilir:

Bir kısmı prensiplere, kararlara teallük eden itirazlar, ikinci kısmıda tatbikata teallük eden itirazlardır.

Tatbikata eallük eden iirazlar daima olacaktır. Çünkü idareden her hangi bir dairenin her hangi bir memurun şu veya bu işte bir hatası olabilir. Bu gibi meselelerde sureti umumiyede şikâyetten bir maddî netice çıkmaz. Dikkat ettim, bütün söyledikleri işlerde bütün anlattıkları idarî şikâyetlerde muayyen bir mevzudan şu tarzda bir şikâyet mevzuu bahsedeğildir. Böyle şikâyetler getirirlerse hükûmet bittabi nazarı dikkate alır. Tahkikat yapar ve cevap verir.

İtirazlarının bir kısmı esaslara teallük ediyor. İnhisar ve saire gibi. Bu meseleer çok konuşulmuştur. Bu hususta noktai nazarlarımız böyledir. Sureti umumiyede hükûmet sistemi olarak yürüdüğümüz hattı hareket malûm olduğu için bunu bilerek kabul etmek lâzımdır. Bir defa umumî prensip olarak takip olunacak hattı hareket başka türlü olamaz. Sonra muayyen bir kanun, muyayen bir inhisar veya muayyen bir şekil için kanun ve esas prensip itirazları olursa burada mevzuu bahsetmek için çok fırsat olacaktır. Her fırsatı memnuniyetle karşılarız ve memnuniyetle münakşa etmeğe hazırız. (Alkışlar).

İsmet Paşa kendisine hâs tebessümile kürsüden ilerlerken Sırrı Bey yerinden bağırdı:

— İsmet Paşanın bu izahatına karşı şükranı az görürüm. Yaşa İsmet Paşa!.

Bundan sonra müzakere ikmal edilerek reylerin tasnifine başlanmıştır. Meclis, perşembe günü toplanacaktır.

ANKARA, 9 A.A. — B. M. M. saat 16 da Kâzım Paşa Hz. ...

mazbatalarının tasdikından sonra Başvekil İsmet Paşa Hz. hükûmetin beyannamesini okudu.

Müstakil meb'uslardan Sırrı B. (Kocaeli) nin tenkidat ve mütaleasına cevaben Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey ve Başvekil İsmet Paşa Hz. izahatta bulundular. Meclis bu izahattan sonra mevcut 294 meb'usun ittifakı arasile programı tasvip ve hükûmete itimat beyan etmiştir. Müstakil meb'uslar da kâmilen itimat reyi vermişlerdir.

Encümenler intihabı

Meclisin son celsesinde encümenler intihabatı yapılmıştır.

Hariciye encümenine: Çevat Abbas (Bolu), Zeki Mes'ut (Diyarbekir), Fazıl Ahmet (Elâziz), Saffet (Erzincan), Mehmet Celât (İzmir) Süreyya (Kocaeli), Mehhet Sabri (Manisa), Yakup Kadri (Manisa), Mahmut (Siirt, Necmeddin Sadık (Sıvas), Nabizade Hamdi (Trabzon), Hasan Cemil (Bolu), Falih Rıfkı (Bolu), Salâh Cimcoz (İstanbul), Reşit Saffet (Kocaeli).

Bütçe encümenine: Ali (Afyon) Yahya Galip (Ankara), Aziz (Erzurum), Hasan Tahsin (Elâziz, Ahmet Remzi (Gaziayıntap), Musa Kâzım (Giresun), Mükerrem (İsparta), Mehmet Nahit (Kırklareli), Fazıl Hüsnü (Konya), Muhlis (Kütahya), Faik (Niğde), Recep Zühtü (Sinop), Rasim (Sıvas), Remzi(Sıvas), Süleyman Sırrı (Yozgat) Ahmet Süreyya (Aksaray), Dr. Galip (Bursa), Dr. Mustafa (Çorum), Şakir (Edirne), Ali Rıza (İstanbul), Hilmi (Kayseri), Şevket (Kırklareli), Kemal Zaim (Konya), Süreyya Tevfik (Tokat) Hasan Fehmi (Gümünşhane).

Millî müdafaa encümenine: İbrahim (Bilecik), Salih (Bilecik), Naci Paşa (Cebelibereket), Kâzım (Diyarbekir), Ahmet Saffet (Elâziz), Kılıç Ali (Gaziayıntap), İhsan (Giresun), Şevket (Gümüşhane), Ali Rıza (Kastamonu), Lûtfi Müfit (Kırkehir) Recep (Kütahya), Muhiddin Nami (Muş), Recai (Ordu), Bekir Lûtfi (Tokat), Hüsnü (Tokta), Galip (Niğde), Muhiddin Paşa (Kars).

Adliye encümenine: Osman Niyazi (Çanakkale), Münür (Çorum) Hasan Hayri (Edirne), Abdulhak (Erzincan), Aziz (Kars), Reşit (Kayseri), Ragıp (Kocaeli), Salâhettin (Kocaeli), Tevfik Fikret (Konya), Mustafa Nuri (Manisa), Hamdi (Yozgat), Haydar (Antalya), Numan (Antalya), Vasfı (Balıkesir), Şeref (Edirne), Yusuf Ziya (Eskişehir), Sait Azmi (Kayseri), Refik Şefik Şevket (Manisa), Nâzım (Tokat), Raif (Trabzon).

Teşkilâtı esasiye encümeni: Mehmet Asım (Artvin) Dr. Mazhar (Aydın), Rasim (Aydın) Ali Şuurî (Balıkesir), Asaf (Bursa), Hakkı Tarık (Giresun), Mahmut Esat (İzmir), Dr. Fuat (Kırklareli), Yunus Nadi (Manisa), Celâl Nuri (Tekirdağı) Memduh Şevket (Elâziz), Muhiddin Paşa (Kars), Celâl Sahir (Zonguldak), Halim (İzmit), Ahmet Rasim (İstanbul) Beyler seçilmişlerdir.

Bir hafta zarfında evlenenler

Fatih evlenme memurluğunda bir hafta zarfında nikâhları icra edilen çiftelrin isimleri şudur:

Rahime H. Ali Rıza Ef. Fatma H. Tayyar Ef., Zehra H. Ali Rıza Ef., Emine H. Hilmi Ef., Makbule H. Nuri Ef., Şükriye H. Remzi Ef., Şerife H. Burhaneddin Ef., Necmiye H. Şefik B., Hediye H. Aziz ağa, Nuriye H. Mehmet İhsan Ef., Gülsüm H. Hasan Fehmi Ef., Cevriye H. Cemaleddin Ef., Emine H. Mehmet Ef., Hayriye H. Hayrettin Ef., Kadriye H. Zarif Ef., Ünzile H. Fehmi Ef., Mürüvvet H. İsmail Ef., Hacer H. Hüseyin Ahmet Ef.

Eminönü evlenme memurluğunda bir hafta zarfında atıdeki çiftlerin nikâhları kıyılmıştır.

Adviye H. Yusuf Ef., Hikmet H. Haydar Ef., Hatice Fike H. Yusuf Ziya Ef., Nazlı H. Mehmet Ef., Muzaffer H Halit Ef., Fatma H. Emin Haydar Ef., Meşhur H. Selâhaddin Ef., Leman H. Hüseyin Ef., Fatma H. Ahmet Ef., Hasene H. Ahmet Kemal Ef.,

Hafize Suzan H. Istanbulda bulunamadı

Zabıta taharriyatına devam ediyor. Bu meraklı macera etrafında yeni tafsilât

Dedikodusu halâ devam edip giden Mafize Suzan Hanımın İstanbuldaki ikametgâhı henüz tesbit edilememiştir.

Hafize Suzan Hanımın İstanbula gelip gelmediği de malûm değildir. Polis taharriyata devam etmektedir.

İzmir polisi de tahkikatına devam ediyor.

İzmirli refiklerimizde okuduğumuza göre Hafize Süzan Hanımın doğum hâdisesinde en ziyade malûmat sahibi olduğunu ve kendisile bir arada Karşı yakada İktısat sokağında 13 numaralı evde beraber oturarak yaşadığını söyleyen Nazmiye Hanım İzmir taharri dairesinde isticvap edilmiştir.

Nazmiye Hanım; taharri dairesinden sonra müddei umumî liğe gönderilmiş ve müddei umumî baş muavini tarafından da ifadesi alınmıştır.

Nazmiye Hanım Hafize Suzan H. ın komşusu olduğunu, bazı günler onun evine gittiğini, sonra kavga ettiklerini, ayrıldıklarını Hfaize Suzan Hanım bir gün eve bir çocuk getirdiğini, bu çocuğu Bahribaba parkında bir kadından aldığını söylediğini ve zevcine bunu kendi çocuğu diye tanıtmak istediğini, bu çocuğun yedi aylık olduğunu düşünerek bundan sarfınazar ettiğini, bir müddet sonra bir kadının misafir sıfatile Hafize Suzan Hanımın evine geldiğini söylemiş ve kadının gebe olduğunu, bir müddet sonra doğurduğunu, sonra çocuğunu evde bırakrak ortadan tegayyüp ettiğini ifade etmiştir.

Nazmiye Hanım bazı jestler le ve dudaklarını büzerek yağlandıra ballandıra hâdiseyi anlatmış ve serbest bırakılmıştır.

Diger taraftan verilen malûmata göre Hafize Suzan Hanım: Fastan zevcesinin yanından ayrılırken Rabatta bir Dr. tarafından dört aylık hamile olduğu hakkında rapor almıştır.

Hafize Süzan Hnamın bu günlerde meydana çıkarak maceranın iç yüzü ile doktor Kâzım Kara Ali Beyin raporu meselesi anlaşılacaktır.

Hafize Suzan Hanım; İzmir den ayrıldığı gün otomobille Kemeraltı caddesinden geçmiş ve otomobili mehpare mağazası önünde durdurmuş oradan bazı eşya almıştır. Bu nokta da tesbit edilmiştir. Tahkikata devam olunmaktadır.

Yaz mevsimi için

BEBEK'te

Kiralık Yalı

Dalyan önünde Salp Bey yalısı möbileli olarak kiraliktir. Derunundakilere müracaat

Istanbul 5 inci icrasından:

İhsan Beyin borcu olae iki bin liraya mukabil birinci derecede teminat gösterilen Babıalide Nalbınescit mahallesinin Cığaloğlu yokuşunda cedit 10-12-14 numerolu kadimen tevsii intikalli üç bap hanenin yirmi dört hisse itibarile yedi hissesi birinci ihalesi yapılmak üzre otuz gün müzayedeye konulmuştur. Her üç hanenin hududu, Özbekler dergâhı Nazmi Bey hanesi ve Cığaloğlu yokuşu ile mahduttur. Mesahası üç yüz elli altı arşın terbiinde araziden yüz yetmiş arşın, üç bina, mütebakisi üç hanenin aydınlık mahallidir. Müştemilâtı her üç hane haricen kâgir, dahilen ahşap olup 10 numaralı hane zemini mermer bir methal, iki sofa, beş oda, bir mutfak bir yemek odası bir hela bir dolap bir sarnıç, bir aydınlık bir terasayı muhtevidir. Cevdet Fey kiracıdır. 12,14 numaralı hanelerde aynı müştemilâtdadır. Bu iki hanede birer kuyu mecuttur. 12 numarada Artin, 14 numarada bakkal Ahmet Efendiler kiracıdır. Hanelerin ikinci katında birer şahniş ve her üç hanede terkos ve elektrik vardır. Fazla malûmat 927-2699 numaralı dosyadadır. Taliplerin kıymeti muhammineleri olan iki bin yedişer yüz liradan hisselere isabet eden mikdarın yüzde onu nisbetinde pey akçesini teslimi vezne etmeleri ve 13-6-931 tarihinde saat on dörtten on altıya kadar birinci ihalesi yapılacağı ilân olunur.

Zayi Bonolar

1— Bursa'da Ragıp Raif Efendi emrine, Istanbul'da Mahmut paşa'da Bursalı Cafer Sadık Bey tarafından verilen ve emrime ciro edilen 12 Nisan 931 tarihinden 16 gün vadeli 600 liralık bono

2— Bursa'da Ragıp Raif Efendi emrine, Sultan Hamamında Bursalı Kenan zade Mehmet Rauf Bey tarafından verilen ve emrime ciro edilen 26 Mart 931 tarihinden 71 gün vadeli 512 liralık bono

İşbu iki kıt'a bono zayi edilmiştir. Banların yerine aynı tarih ve aynı meblâğ ve aynı numarada ikinci nüsha kaydile bono alınmış ve yine emrime ciro edilmiş olduğundan zayi olanların hükmü kalmadığı ilân olunur.

Bursa'da Fabrikatör Cuma'lı Yusuf Ziya

KİRALIK KÖŞK

Fevkalâde nezareti, kalorifer Hava gazı, terkos, meyva ağaçları ve çamlığile maruf Dr. A. Sait Bey köşkü.

Kadıköy Acı Badem Karakolü

Bilmecemiz

Bilmecemizin halledilmiş şekli

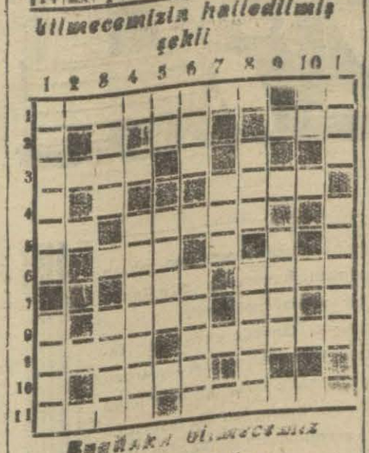

Bugünkü bilmecemiz

Soldan sağa:

1 — En iyi Akşam gazetesi (8). Şart edatı (2).
2 — Beyaz (2). Kaya (3).
3 — Bir nevi içki (4).
4 — Yiyecek şey (4).
5 — Nota (2). Bir yaz meyvesi (5).
6 — Baş (3).
7 — Temiz (2). Bir şark vilâyetimiz (4).
8 — Bir yanar dağ ismi (4). Hicap (2).
9 — Bir erkek ismi (4). Geçmiş bir vak'a (6).
10 — Şahsına mahsus (4).
11 — Portföy (4). Bir kurnaz hayvan ismi (5).

Yukardan aşağı:

1 — Bir sebze (6). Bir meyve (4).
3 — Şaibe (4). Dost (4).
4 — Bir kış meyvesi (7).
5 — Uzak nidası (2). Acem memleketi (4).
6 — Yapmak (3). Bozuk (5)
7 — Pot (3).
8 — Bakire (3). mumkün (5)
9 — Bir renk ismi (4).
10 — Şart edatı (2).
11 — Göz yaşı (3). Bir semt ismi (5).

Zayi: Namıma Almanyadan getirttiğim 4880 beyanname numralı 86 bağ 6450 kilo "Kanter plâke„ ait ve Haydarpaşa Rusumat Müdüriyetine resmi gümrük olarak tevdi ettiğim 16-11-930 tarih ve 15461 numaralı makpuzu kazaen zayi ettiğimden hükmü olmayağı gibi borsaya irae edilmek üzre yeniden kayıt sureti ahzolunacağı ilân olunur.

Galata Çeçeyan Han 18 No. da [illegible] Nuryan

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta:sı Galata küprü Başı B. 2362 Şube Acentesi: Sirkeci Mühürdar zade hanı 22740

Pire - Iskenderiye P.

(İzmir) vapuru 12 Mayıs Salı 10da Galata'dan hareketle İzmir Pire'ye uğrayarak cumartesi sabahı İskenderiye'ye varacaktır. İskenderiye'den Pazartesi 15te kalkacak Çarşamba Pire'yede uğrayarak Perşembe gelecektir.

AYVALIK SÜR'AT P.

(Mersin) vapuru 12 Mayıs salı günü saat 17de Sirkeciden Gelibolu Çanakkale Küçükkuyu, Edremit, Burhaniye Ayvalığa kalkacak, dönüşte Altınoluğa da uğrayacaktır.

Gelibolu için gidiş ve gelişte yük alınmaz.

12216 kg. üstüpü ile 21000 tane ampul münakasa ile alınacaktır. İsteklilerin müracaatları.

İhalesi 30 mayıs 931 — Depozito %10

YELKENCİ VAPURLARI

Karadeniz postası VATAN vapuru 13 Mayıs ÇARŞAMBA günü akşamı 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize) iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Yelkenci hanında kâin acentesine müracaat. Tel. İstanbul 1515

THEO REPPEN VAPUR ACENTASI

Norveçya Bandıralı (RIO) vapuru 12 Mayısta limanımıza muvasalat ve Anvers Hambourg ve Baltık denizi limanları için Istanbul ve Marmara limanlarından emtaai ticariye tahmil edecektir. Fazla tafsilâ için Galata'da Frenkyan hanında kâin acentalığamüracaat. Tel. B.O. 2274

SADIKZ[illegible] BİRADERLER VAPURLARI

KARADENİZ MUNTAZAM VE LÜKS POSTASI

Dumlu pınar vapuru 10 Mayıs Pazar günü akşamı saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle doğru Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rizeye azimet ve aynı iskelelere uğrayarak avdet edecektir.

Yük, yolcu için Sirkecide Meymenet hanındaki acentahanesine müracaat.

T. İst : 2134

LLOYD TRIESTINO

Limanımıza muvasalatı beklenen Vapurlar

DALMATİA vapuru 10 mayıs pazar (İtalya ve Yunanistan) dan

STELLA DİTALYA vapuru 10 mayıs pazar (İtalya ve Yunanistan) dan

Yakında limanımızdan hareket edecek vapurlar

DALMATİA vapuru 11 mayıs pazartesi (Burgaz, Varna, Köstence ve Odesa) ya

STELLA DİTALYA vapuru 14 mayıs perşembe sabah tam 10da (Loyd Ekspres) olarak (Pire, Brendizi, Venedik ve Trieste) ye

KALDEA vapuru 16 mayıs cumartesi (Dedeağaç, Kavala, Selânik, Pire, Kandia, Kalamata, Fiume, Venedik veTrieste)ye

[COSULİCH Line] kumpanyasının lüks vapurlarına aktarma edilerek Şimali ve Cenubî Amerika limanlarına gitmek için tenzilâtlı doğru bilet verilir.

Her nevi tafsilât için Galatada mumhane (Lloyd Triestino) ser acantesine. Telefon Beyoğlu 2127 veya Galata sarayında sabık Selânik bonmarşası binasındaki yazıhanelerine. Telefon Beyoğlu: 2499 ve yahut Sirkecid Kırzade hanındaki yazıhanesine müracaat edilmesi. Telefon stanbul: 235

KARON Alman Kitaphanesi Beyoğlu Tünel meydanında 523

Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinden:

Ankarada Yenişehirde Cebeci caddesi üzerinde kâin hıfzıssıhha müessesesi arazisinde yapılmak üzre kapalı zarfla münakasaya konulan ve 9 mayıs 931 cumartesi günü ihalei evveliyesinin icra kılınacağı ilân olunan ahırlar inşaatı, araya bayram girmesi münasebetile münakasa müddetinin 10 gün temdidile teklif zarflarının mayısın on sekizinci Pazartesi günü saat 15 te açılması takarür etmis olduğu ilân olunur.

Müessesatı iktısadiye mübayaat komisyonundan:

Pazarlıkla eczayı tıbbiye münakasası

Kalem

16 Pendik bakteriyolojihanesinin eczayı tıbbiyesi

22 pendik serum darülistihzarının eczayı tıbbiyesi

Pendik bakteriyolojihanesile Serum darülistihzarının yukarda kalem mıktarı gösterilen eczayı tıbbiyesi pazarlık suretile mübayaa edileceğinden talip olanların 13 mayıs 931 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 te Defterdarlık binasında müessesatı iktıdiye mübayaat kamisyonuna müracaat eylemeleri.

Pazarlıkla alât ve edevat mübayaası

Tahlilatı ticariye laboratuvarı müdürlüğünden:

Tahlilatı ticariye laboratuvarına lüzumu olan 26 kalemden ibaret alât ve edevat 11 mayıs 931 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 te pazarlıkla mübayaa edileceğinden şartnamesini görmek üzre her gün, münakasaya iştirak için de 225 liradan ibaret olan muvakkat teminat akçesini Defterdarlık binasında iktısadî müesseseler muhasebeciliğine yatırdıktan sonra alacakları makbuzla birlikte mezkûr gün ve saatta Sultanahmet'te Ticaret mektebi âlisinde müteşekkil mübayaa komisyonuna müracaatları.

Karacabey Haraası Müdiriyetinden:

Harada mevcut makinelerde istimal edilmek üzre mübayaası kapalı zarf usulile münakasaya vazedildiği ve ihalesinin 24-4-931 tarihinde icra kılınacağı evvelce ilân edilmiş olan mevaddı müştelle için yevmi mezkûrda ancak bir talip zuhur etmiş olmasına mebni münakasanın 16-5-931 tarihine müsadif cumartesi gününe talik edildiği ilân olunur.

Devlet Demiryolları İdaresi İlânları

H. P. mağazasında mevcut takriben otuz bin adet boş çimento çuvalı bilmüzayede satılacaktır.

Müzayede 16-V-931 tarihine müsadif cumartesi günü saat onda H. p. magaza müdürlüğünde icra edilecektir.

Talip olanların mezkûr tarih ve saatte müracatları ilân olunur.

* * *

Bilecik deposuna bir sene zarfında gelecek kömürün tahmil ve tahliye ameliyesi kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 1 haziran 931 pazartesi günü saat 15 te Ankarada Devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 14,30 kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini bir lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

Istanbul Belediyesi ilânları

Kağıthane mektebinde eski çerçeve enkazı vardır. 12-5-931 salı günü satılacaktır. Taliplerin mektebe müracaat eylemeleri.

* * *

Metre murabbaına üç lira kıymet takdir olunan Aksaray yangın yerinde 7 nci adada 9,10 metro muaabbaı yüzsüz arsaya ihale gününde talip çıkmadığından ihale müddeti 16-5-931 cumartesi gününe temdit edilmiştir. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün levazım müdürlüğüne müzayedeye girmek için mezkûr tarihte saat on beşe kadar 3 lira teminat akçelerile beraber encümeni daimiye müracaatları.

Hey'eti umumiye içtimaına davet

Şirketimizin 25-4-1931 tarihindeki hey'eti umumiye içtimaı nisabı ekseriyet hasıl olmadığından evvelki ruzname dahilinde 24-5-931 pazar gününe talik edildiği ve hissedaranın yevmi mezkûrda fabrikamızı teşrifleri rica ve ilân olunur.

İsparta iplik fabrikası T. A. Ş Müdüriyeti

Lisan öğrenmek için fırsat

15 Mayısta yeni İngilizce ve Fransızca kursları açılıyor. Diğer sınıflar da devam etmektedir. 3 mutahassıs muallimden birliktederes alacaksınız. Esasen ucuz olan ücretlerde yarı yarıya tenzilât vardır.

Amerikan Akşam Lisan ve Ticaret dershanesi İstanbul şubesi Alemdar Caddesi No. 23

Telefon : Istanbul 1737

Dr. A. KUTİEL

Zührevi hastalıkları tedavihanesiGalata, Karaköy Börekçi fırını sırasında No. 3

Zayi: Sahibi bulunduğum 1011 numerolu bisikletimin numarasını gaip ettim. Yenisini çıkaracağımdan hükmü yoktur. Bülent

Istanbul üçüncü icra memurluğundan:

Bir borcun temini için mahçuz ve paraya çevrilmesi mukarrer Taksimde Doç garajında bir adet otomobili 16 mayıs cumartesi saat 10 ila 11 re kadar satılacaktır. Taliplerin mahallinde memuruna müracaatları ilân olunur.

Istanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahçuz ve satılması mukarrer olan bir aynalı jandenler, bir büfe, bir ceviz yemek masası ve iki gardürobun 17-5-931 tarihine müsadif pazar günü saat 10,30 da küçük Bebekte 13-15 numaralı hanede açık arttırma suretile satılacağı ilân olunur

Ankara istasyon büfesi kiraya veriliyo

Devlet Demiryolları Umumî İdaresinden:

Ankara istasyon büfesi iki sene müddetle [illegible] pazarlık suretile kiraya verilecektir. Şartname Ankarada idare veznesile Haydarpaşa ve Kaseri İşletme Müfettişlikleri veznelerinde bir[illegible] liraya satılmaktadır. Talip olanların 500 lira t[illegible] minat akçesini hamilen 18 mayıs 931 pazarte[illegible] günü saat 15 de Ankarada Umumî İdare bin[illegible]sında müzayede ve münakasa komisyonunc[illegible] hazır bulunmaları.

Samsun Nafıabaş mühendisliğinden:

1 — Çarşamba kasabasından geçen Yeşil ırmak üzerindeki [illegible] ton arme köprüsünün başlarına yapılacak imlâ ve kaldırım an[illegible] liyatı 13281 lira 56 kuruşla münakasa ve ihale kanununa tev[illegible] kan şehri nisanın 21 inden itibaren eyyamı tatiliyeden mad[illegible] Kurban Bayramı olan dört gün müstesna olmak şartile 931 s[illegible] nesi mayısının 13 üncü çarşamba günü saat 15 te ihale edilm[illegible] üzre ve 20 gün müddetle kapalı zarf usulile münakasaya kon[illegible] muştur.

2 — Münakasaya iktidarı malisine ve hüsnü haline itimat ed[illegible] lenler kabul ve talip olanların % 7,5 hesabile dipozito akçe[illegible] ita veya banka teminatı olarak teklif mektubunu verecektir.

3 — Şraiti münakasa ve teferruatını görmek ve fazla tafsil[illegible] almak istiyenlerin Samsun Nafıa dairesinde müteşekkil komisyo[illegible] mahsusuna müracaatları.

Mühim tavsiye:

BROD

Kumaş Ticarethanesinin

celbetmiş olduğu mebzul çeşitli İngiliz kumaşların kâffesi rekabeti kıran fiatlarla satmakta olduğundan, mübayaatınızı kararlaştırmadan evel Istanbul'da, Sultan Hamamında vaki depoyu ziyaret eylemenizi rica eder. İşbu fırsatı kaçırmamanız menfaatiniz iktizasındandır

Eskişehir Vilâyetinden

Eskişehir - Çifteler tarikinin 17+000 - 22+000 kilometroları arasında yapılacak tamiratı esasiye 16431,23 lira bedel ile 22-4-931 tarihinden 12 mayıs salı günü sat on beşe kadar kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir.

Talip olanların bedeli keşfin yüzde 7,5 ğu nisbetinde teminat akçesi veya banka mektubu vermeleri, inşaatın devamı müddetince bir fen memuru veya liyakati Nafia Başmühendisliğince musaddak bir çavuş istihdam etmeleri meşruttur. Evrakı keşfiye, şartname görmek ve inşaat hakkında fazla malûmat almak isteyenlerin Nafia Başmühendisliği ve ihale günü de vilâyet encümenine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Kırklareli ilk bahar At koşuları

22 / Mayıs / 931 Cnma günü

1 — Yüksek ıslah ve yarış encümeni namına umum Trakyay şamil olmak üzere ilk bahar at koşuları 22 Mayıs 93 cuma günü Kırklareli vilâyeti merkezinde yapılacaktır.

2 — Kayt ve kabul muamelesi 21 Mayıs 931 perşembe gün saat on sekize kadar olup ondan sonra yapılmıyacaktır.

3 — Hariçten müracaat edecekler talimat dairesinde hayvanı mükemmel eşkâlini ve gireceği koşunun numarasını telgrafla Kırklareli encümeni riyasetine vaktile müracaat etmeli ve ikinci maddeyi nazarı dikkate almalıdır.

4 — Koşulara ait tafsilât duvar ilânlarındadır.

Burdur vilâyeti nafıa başmühendisliğinden:

Burdur kasabasının bir kısmının elektrikle tenvirine muktaz levazımatı elektrikiyenin talibine ihalesi için kapalı zarf usulile ve bir ay müddetle münakasaya vazolunduğundan 30 mart ve 4,9 14 nisan 931 tarihlerinde Cümhuriyet, Vakıt, Milliyet, Hakimiyeti milliye gazetelerile ilân edilen ve 27-4-931 tarihinde ihalesi icra olunacak olan münakasaya talip zuhur etmediğinden keyfiyetin tarihi ilânından itibaren münakasasının bir ay ve levazımatı elektrikiyenin teslimi ile mahalline vazı müddetinde yedi ay temdit olunduğu ve gümrük resmi ile müteahhit tarafından yapılacak olan umum montajın yedek amelesinin belediyeye ait olduğu ilân olunur.

Galata ithalat gümrüğü müdürlüğünden:

Adet	Nevi	Marka	No.	Kilo	Eşyanın cinsi
8	S	F B	Muhtelif	452	Karbunat dö Şo.
10	S	H N	„	900	Sülfat dö sut
2	S	Z S	21-22	199	„ „
4	S	H K	Muhtelif	179	İpekli pamuklu peluş
1	S	S B	680	90	Şerit halinde sigara kağıdı "Transit„
1	S	AJPC	Bilâ	23	Kâğıt defter
1	S	CMR	9154	100	Çimento
1	S	DCO	5014	1	İpek esvaplık
.	.	„	„	23	Miyan balı
1	S	BDL	2	24	Bamya suyu
3	Torba	Muhtelif	Bilâ	14	Nümunelik kahve
1	S	V P	1093	50	Demir mala
1	S	J P	4976	253	Pamuk ağ ipliği
1	S	AMF	Bilâ	32	Demir kesmek için bıça[illegible]
1	S	L N	3287	8	Demir gözlük reklamı
1	S	B C	9087	20	Tazyikli lamba
1	S	D N	1	31	Miyan balı
20	Ç	I B J	6-25	450	Darçın

Rıhtım antreposunda bulunan balâda evsafı yazılı eşya tarihinden itibaren 20 gün müddetle bilmüzayede satılacaktır.

Taliplerin satış komisyonuna müracaatları.

Politika

Yeni ve büyük bir eşya piyangosuna başladı.

Yeni Politika her akşam saat 15,30 da günün bütün haberlerini alarak çıkan ve en çok aranan hakikî bir akşam ve halk ve öğle gazetesidir. Ankara, Istanbul ve dünya haberlerini gazetelerinin ikinci tabı yaptıkları havadisleride alarak 16 sahife çıkan

Politika

yı müvezzilerden isteyiniz ve kuponlarını kesiniz..

Yerli Mamulâtı kullanarak Serveti Milliyeyi himaye etmek, bizzat kendi menfaatinizi vikaye etmek demektir.

Darıca, Zeytinburnu ve Eskihisar fabrikaları size daima aynı ve mükemmel cinsten sun'î Portland Yerli Çimentoları takdim ediyorlar

Dişler, biribirinden beyaz

3 LEVİN KESBEDER!

Kolynos'un Kuru Fırça Tekniği "Sarılığı" İzale Eder.

BİR santimetro mikdarında Kolynos diş macunu kuru bir fırçada kullanınız. Bunu tam on gün sıra ile tecrübe ediniz. Dişlerinizdeki farkı göreceksiniz. 3 günde birbirinden beyaz 3 levin ve 10 günde parlak bir hal kesbederler. Bu tamamen yeni ağız taharetinin fevkaladeliğinden memnun kalacaksınız.

Kolynos, muzadı taaffün ve mikrop eldürücü havassı cami mevad ile teksif edilmiş bir diş macunudur: Ağızda köpüklenir. Bu hassa, kuru fırça tekniğinin mahsulüdür. Fırçanın kılları macunun kuvvetlice fırçalamağa muktazi kâfi derecede sert olup dişlerin beşluh ve aralıklarını mükemmelen temizlemesine ve diş etlerinin uvmasına müsait kılar.

Kolynos'un "hayatbahş" köpüğü, muzadı taaffündür. Dişleri temizler ve dişlerin parlak minesini meydana çıkarır. Ağız mikroplarını eldürür ve ağızda hoş bir nefes bırakarak tamamen temizler.

İhtimal şimdi kullandığınız diş macununun iyi olduğunu zanedebilirsiniz. Fakat, Kolynos ve onun kuru fırça kullanmak tekniğini de bir defa tecrübe etmenizi arzu ediyoruz. Göreceksinizki neticeslerden ne kadar memnun kalacak ve aradaki farkın büyüklüğünü hissedeceksiniz.

Umumî deposu : R. FARACİ Yeni Velto han, İstanbul

Büyük Tayyare Piyangosu

4. üncü Keşide 11 Mayıs 1931 dedir.

Büyük ikramiye 45,000 liradır.

Ayrıca: 15,000, 12,000, 10,000, 8,000, Liralık ikramiyeler

ve 35,000

Liralık bir mükâfat vardır..

Sıhhatinizi muhafaza için Başağrısı, Grip soğuk algınlığının en birinci ilâcı ASiPiN KENAN komprimeleri olduğunu unutmayınız

1726 Numerolu 27 Eylûl 1930 tarihli kanunun tatbiki dolayısile vaki olan ihtiyat Evrakı Naktiye ve Döviz Giriş ve Çıkışları

7 Mayıs 1931 tarihindeki vaziyet

1° — Döviz Giriş ve Çıkışları

27 Nisan 1931 tarihinde mevcut evelki bakıye	£	344.000
Tahsil edilen yahut hafta zarfında tahsil edilecek olan Dövizler 27/4 ten 7/5 tarihine kadar	£ 14.000	
Hafta zarfında çıkan Dövizler 27/4 ten 7/5 tarihine kadar	„ 30.500	
Fark		16.500
7 Mayıs 1931 tarihinde Osmanlı Bankası yedindeki Dövizler yekûnu	£	327.500

2° — İhtiyat Evrakı Naktiye Giriş ve Çıkışları

Çıkan Evrakı Naktiyenin 27 Nisan 1931 tarihindeki bakıyesi	T. L.	3.541.064,93
Hafta zarfında çıkan Evrakı Naktiye 27/4 - 7/5 tarihine kadar	„ 144.242	
Hafta zarfında giren Evrakı Naktiye 27/4 - 7/5 tarihine kadar	„ 314.287,25	
Fark	„	170.045,25
Çıkan İhtiyat Evrakı Naktiyenin 7 Mayıs 1931 tarihindeki yekûnu	T. L.	3.371.019,68

Osmanlı Bankası

Istanbul Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsası ve Osmanlı Bankası komiserliğinden:

27 Eylul 1930 tarihli ve 1726 numaralı kanuna tevfikan İstanbulda Bankalar konsorsiyomu tarafından Osmanlı Bankasına çek olarak teslim ve bankadan istirdat olunan isterlinlerle bunların mukabilinde mevkii tedavüle çıkarılan ve bankaya iade olunan ihtiyat evrakı nakdiye mikdarını mübeyyin otuz ikinci tebliğ.

1— Döviz vaziyeti

1 — 27-4-1931 tarihine kadar Konsorsiyomca Osmanlı bankasına çek olarak teslim edilmiş olan	£	344000
2 — 27-4-1931 den 7-5-1931 tarihine kadar konsorsiyomca Osmanlı Bankasına çek olarak teslin edilen	£	14000
3 — Hafta zarfında istirdat olunan	£	30500
4 — Fark	£	16500
5 — 7-5-1931 tarihine kadar teslimat yekûnu	£	327500

2— Ihtiyat evrakı nakdiye vaziyeti

Yukardaki birinci madde mucibince isterlin teslimatı mukabilinde mevkii tedavüle çıkarılmış olan ihtiyat evrakı naktiye	T. L.	3541064,93
Yukardaki ikinci madde mucibince hafta zarfındaki isterlin teslimatı mukabilinde mevkii tedavüle çıkarılan evrakı nakdiye	T. L.	144242
Yukardaki üçüncü madde mucibince hafta zarfında istirdat olunan isterlinlere mukabil iade olunan evrakı nakdiye	T. L.	314287,25
Fark	T. L.	170045,25
Yukardaki beşinci madde mucibince 7-5-1931 tarihine kadar mevkii tedavüle çıkarılmış olan ihtiyat evrakı nakdiye yekûnu	T. L.	3371019,68

27 eylül 1930 tarih ve 1726 numaralı kanuna tevfikan keşfiyat Maliye vekâleti namına tebliğ ve ilân olunur.

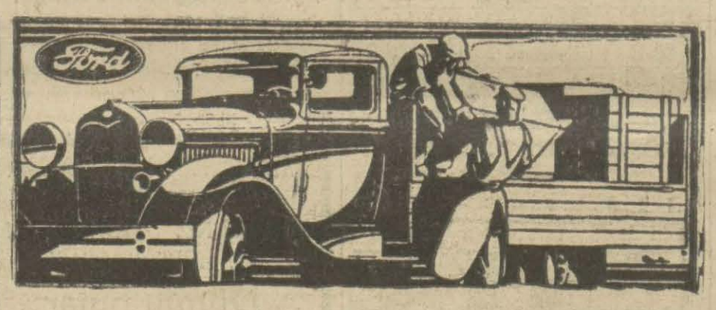

NAKLİYATTA TASARRUF

FORD Kamyonu nakliyatınızın en ehven surette yapılması hususunda size temin eden en sehil bir vasıtai nakliyedir.

Mübayaada ehveniyet, tamirde ehveniyet, idarede ehveniyet ve aynı neviden olan arabalardan ton ve kilometro hesabile daha az benzin ve yağ istihlâk ettiği için bunlardan da tasarruf.

Sokakta FORD Kamyonlarının daima ziyadeleştiğini görmek suretile kamyonların bu muhassenatın, mukavemetlerini, kullanılan çeliklerin faikiyetini siz de tasdik edersiniz. Size lâzımgelen teminatı arz etmek üzre tamirata mahsus bir teşkilât vücuda getirdik. Her FORD Acentası nezdinde sureti daimede bir mütahassıs bulacaksınız.

Bunu en yakın Acentamıza müracaat suretile tecrübe edebilirsiniz.

LINCOLN Ford Fordson

AIRCRAFT

Ticaret İşleri Umum Müdürlüğünden:

30 İkinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre tescil edilmiş olan Alman tabiiyetli (Blayhröder Unt Ko İstern departman Gazelşaft mit Beşrenkter Haftung-Bileichröder Co Easatern Departman Gazelsehaft mit Beschrankter Haftung şirketi) bu kere müracaatla 1-1-930 tarihinden itibaren Türkiyedeki faaliyetine nihayet verdiğini ve şirketin tasfiyesine doktor Vaydemanın tayin edildiğini bildirmiş olmakla mezkûr şirketle alâkası bulunanların mumaileyhe ve icabında Istanbul Mıntakası Ticaret müdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur.

Rotbart-Luxuosa

En hassas bir cildi en sert bir sakalı kat'iyyen müteessir etmiyen tıraş bıçakların şaheseri Rotbart Luxuosa dır.

1 adedi 20, 10 adedi 175 kuruştur. Her yerde satılır.

Toptan satış: Galata Kürkçübaşı Han. No. 4

PİYER PİRİMAYN

Paranın istikrarı

Hukuk doktoru Milaslı Gad Franko Beyin illeştirme tetebbüleri (Etudes de Vulgarisation) umumî unvan altında, herkesin anlıyacağı bir lısanla vebiri iktisadî digeri içtimaive siyasî bahislere mütaallik neşrine teşebbüs ettiği iki seri tetebbüden iktisadî bahislere mütedair olan birinci risale (PARANIN İSTİKRARI) namı altında neşredilmiştir.

Bu mühim mesele hakkında umumî ve ihatalı bir fikir edinmek istiyenlere tavsiye olunur. Bütün kitapçılarda 50 kuruş fiatla satılmaktadır. İkinci risale iktisadiyatımızda mühim bir rol oynayacak olan, (MERKEZ BANKASI) na mütedair olacaktır.

ZAYİ ORDİNO

Laster Zilberman ve şürekâsı tarafından verilen ve Gernis vapurunun 29 sefer ve 22 poliça numarasında mukayyet (M. T. Marka 1151/1, 1151/2, 1151/3) numaralar murakkam 3 sandık elektrik edevatından ve Yorgi Vayani Efendi namına muharrer ordinoyu kazaen zayi eylediğimden ve yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Galata'da Taptas Hanında 18 numarada mukim Yorgi Vayani

Taksim Sıraservilerde Çelik zade Ali B. aparıtmanında 11 No.lu dairesinde mukim Filopi M.Kozmidis efendiye:

İstanbul üçüncü icra memurluğundan: Kostantin Zenoplu oğlu Fotaki efendinin bir kıt'a senet mucibince emanetimizda matlubu bulunduğu iddia olunan 580 liranın 16 Kânuni 1922 tarihinden itibaren maafaiz ve masarif ve ücreti vekâlet haciz yoluyla tahsili hakkında vaki takip talebi üzerine tarafınıza gönderilen ödeme emri zahrına mübaşır tarafından verilen meşruhatta elyevm mezkûr mahalde olmadığınız ve elyevm ikametgâhınızın meçhul bulunduğu gösterilmesine binaen ilânen tebligat ifasına karar verilmiştir.

Tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında dairede müracaatla bir itiraz dermeyan etmez ve anı takip eden 8 gün içinde borcu eda veya borca yetecek mal ve saire göstermezseniz hakkınızda gıyaben muamelatı icraiyeye devam olunacağı mezkûr ödeme emrinin tebliği makamına akaim olmak üzere ilân olunur.

Mes'ul müdür: Bürhaneddin